

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Grundnivå

Blodtörstiga demoner eller attraktiva varelser

En studie om gestaltningen av vampyrerna i *Twilight* och *The Vampire Diaries*

Författare: Linn Karlsson
Institution: Högskolan Dalarna
Handledare: Stefan Björnlund
Examinator: Thorbjörn Swenberg
Ämne/huvudområde: Bildproduktion
Kurskod: GBQ2NP
Högskolepoäng: 15 hp
Examinationsdatum: 10/12-2021

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

Abstract:

Syftet med den här uppsatsen bygger på en gestaltungsanalys av vampyrerna Edward Cullen i *Twilight* och Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries* där fokuset handlar om hur dessa vampyrkaraktärer gestaltas genom olika aspekter som utseende, kroppsspråk, humör, beteende och agerande. Jens Eders karaktärsklocka är den metod jag använt mig av för att göra analysen på vampyrkaraktärerna. Vampyrernas samspel med andra karaktärer är också en viktig del i analysen. Både samspelet med andra vampyrer och samspelet med människor.

Resultatet visar att den moderna vampyren har en större utsträckning mot den "klassiska" vampyren som nästintill bara har monstruösa drag utan någon empati eller ångest över sina handlingar. Både Stefan och Edward har både monstruösa och mänskliga skildringar i deras gestaltning som både följt med genom historien eller uppkommit under modern tid.

Vampyrer har traditionellt setts som hjärtlösa monster som bara dödar. Så ser det inte ut i dagen moderna vampyrfilmer och serier.

Nyckelord:

Vampyrer, gestaltning, *Twilight*, *The Vampire Diaries*, Edward Cullen, Stefan Salvatore, karaktärsklockan, monstruös, mänsklig

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund.....	2
1.1.1 <i>Twilight</i>	2
1.1.2 <i>The Vampire Diaries</i>	3
1.2 Syfte och Frågeställningar.....	3
2. Metod och Material.....	4
2.1 Karaktärsklockan.....	4
2.1.1 Fiktiv Person.....	5
2.2 Material.....	5
2.2.1 Urval.....	6
2.3 Avgränsning.....	6
3. Tidigare forskning.....	7
3.1 Vampyren som Myt.....	7
3.1.1 Vampyren i Litteraturen.....	8
3.1.2 Vampyren i Populärkulturen.....	8
3.2 Vampyrens karaktärsdrag.....	9
3.2.1 Vampyrtyper.....	11
3.2.2 Vampyrens ovanliga förmågor och begränsningar.....	12
3.2.2.1 Förmågor.....	12
3.2.2.2 Begränsningar.....	12
3.3 Vampyrromansen.....	13
4. Analys.....	15
4.1 Utseende och inre känslor.....	15
4.1.1 Edward Cullen i <i>Twilight</i>	16
4.1.2 Stefan Salvatore i <i>The Vampire Diaries</i>	18
4.2 Agerande och beteende.....	21
4.2.1 Edward Cullen i <i>Twilight</i>	21
4.2.2 Stefan Salvatore i <i>The Vampire Diaries</i>	23
4.3 Förmågor och begränsningar.....	25
4.3.1 Edward Cullen i <i>Twilight</i>	25
4.3.2 Stefan Salvatore i <i>The Vampire Diaries</i>	27

4.4 Vampyrromansen.....	28
4.4.1 Edward Cullen i <i>Twilight</i>	28
4.4.1.1 Vampyrernas eviga kärlek.....	29
4.4.2 Stefan Salvatore i <i>The Vampire Diaries</i>	31
4.4.2.1. Vampyrernas eviga kärlek.....	31
5. Slutdiskussion.....	32
5.1 Frågeställning 1: Gestaltningen av vampyrerna.....	32
5.1.1 De monstruösa demonerna.....	33
5.1.1.1 Edward Cullen.....	33
5.1.1.2 Stefan Salvatore.....	35
5.1.2 De mänskliga övermänniskorna.....	36
5.1.2.1 Edward Cullen.....	36
5.1.2.2 Stefan Salvatore.....	37
5.1.3 Slutsats frågeställning 1.....	38
5.2 Frågeställning 2: Samspelet mellan karaktärerna.....	39
5.2.1 Edward Cullen.....	39
5.2.2 Stefan Salvatore.....	41
5.2.3 Slutsats frågeställning 2.....	42
6. Källförteckning.....	43
6.1 Tryckt material.....	43
6.2 Elektroniskt material.....	43
6.3 Filmer.....	44

1 Inledning

Odödliga, kalla, blodtörstiga, övernaturliga och skrämmande. Detta är vanligt förekommande beskrivningar som är tydligt kopplade till vampyrer och deras gestaltning. Men hur kommer det sig att blodtörstiga demoner i modern film kan upplevas som attraktiva övermänniskor som man inte alls vill ska försvinna eller dö även fast de gör hemska handlingar som borde få större konsekvenser än vad de får.

Vampyrer som fenomen kan spåras långt tillbaka i tiden, där de sågs som blodtörstiga demoner och skrämmande monster (Auerbach 1995, s.1). Är detta verkligen hur dessa mystiska varelser faktiskt gestaltas i filmer idag? Hur ser detta ut i dagens moderna mainstreamfilmer och serier där fenomenet förekommer? Detta är någonting jag ska undersöka i denna uppsats.

Gestaltningen av en films karaktärer har en viktig och avgörande roll i en film. Det kan vara alltifrån skådespelarnas utseende och skådespel eller skådespelarnas samspel med övriga karaktärer i filmen. Sättet karaktärerna visas upp på i filmen har därför stor betydelse för att åskådarna ska kunna känna en gemenskap med karaktärerna som de ser på skärmen och därav kunna känna det som karaktärerna känner. Såklart är det inte bara karaktärerna i sig och deras skådespel som gestaltar dem utan det finns flera olika aspekter som behöver samverka med varandra för att karaktärerna ska gestaltas på ett så bra sätt som möjligt och på så sätt skapa en helhet i filmen.

Alla regissörer har sina egna finurliga sätt att gestalta sina karaktärer för att få dem att samspela med varandra och manusets handlingar på ett bra och övertygande sätt. Därför är det svårt att veta hur vampyrerna verkligen gestaltas då alla filmer och serier där det förekommer vampyrer skiljer sig åt på ett eller annat sätt. Sedan har vampyrer funnits väldigt länge och förändrats med tiden gestaltningsmässigt vilket också gör att analyser blir olika beroende på vilka vampyrkaraktärer och filmer man bestämmer sig för att analysera. Så hur gestaltas den moderna vampyren idag? Det är någonting vi ska ta reda på i den här uppsatsen.

Detta arbete kommer att bygga på en gestaltningsanalys av filmen *Twilight* (2008) och serien *The Vampire Diaries* (2009–2017), där analysen kommer att bygga på hur dessa moderna vampyrkaraktärer används och gestaltas i filmen och serien.

Mitt arbete kommer att använda sig av olika aspekter som utseende, kroppsspråk, humör, beteende och agerande för att få en större förståelse för hur vampyrerna gestaltas i filmen och

serien. Finns det aspekter som gestaltar vampyrerna på ett visst sätt men inte på ett annat sätt? Eller finns det likheter mellan några aspekter när det kommer till vampyrkaraktärerna?

Uppsatsen kommer även analysera hur de olika vampyrerna samspelar med andra karaktärer i filmen och serien, både med andra vampyrer och människor för att förstå om detta kan ha någon inverkan på gestaltningen av vampyrerna. Finns det aspekter som förändrar gestaltningen av vampyrerna genom filmen och seriens gång? Idag är vampyrer ett stort intresse för många vilket gör att analysen kan vara till stort intresse. Vampyren är ett monster som vi människor lätt kan känna igen oss i samtidigt som vi vet att det är ett blodtörstigt monster. Kombinationen av det monstrosa och det humana har skapat stort intresse hos publiken som känner ett primärt behov av dessa varelser som har funnits ibland oss så länge vi kan minnas. De lovar en flykt från vardagen. När vampyrerna förstås låter de oss se att våra liv är blandade och att vi inte kan fly från vår tid (Auerbach 1995, s. 8–9).

1.1 Bakgrund

Det finns många populära moderna vampyrfilmer och serier under 2000-talet. Två av de mest populära är filmen *Twilight* (2008) och serien *The Vampire Diaries* (2009–2017) som båda hade stora genombrott med stor popularitet. I detta avsnitt kommer en snabb sammanfattning av vad både *Twilight* och *The Vampire Diaries* handlar om.

1.1.1 *Twilight*

Bella Swan är en tyst och blygsam tjej på 17 år som flyttar till regniga Forks, Washington för att bo med sin pappa Charlie. Hon hatar staden och vill egentligen inte flytta från soliga Phoenix där hon bor med sin mamma Rene och hennes nyblivna man Phil. Hennes mamma behöver lite utrymme som Bella var mer än gärna beredd att ge henne.

Första dagen på sin nya skola Forks High School träffar hon den mystiske och gåtfulle Edward Cullen och innan hon vet ordet av är hon indragen i ett oväntat och farligt äventyr. Edward Cullen är vampyr och har kämpat i flera år med att bevara sin mänsklighet och inte tappa kontrollen och avslöja vad han är för något runt människorna i staden. Det blir dock mycket svårare när Bella Swan kommer in i bilden. Helt plötsligt är båda på farligt vatten då Edward när som helst kan tappa kontrollen och Bella hamnar mitt ibland en massa vampyrer. Samtidigt är både Edward och Bella beredda att gå genom eld och vatten för att få tillbringa sina liv tillsammans med varandra.

1.1.2 *The Vampire Diaries*

The Vampire Diaries är en serie som handlar om 17-åriga Elena Gilbert som har förlorat båda sina föräldrar i en tragisk bilolycka. Bilen körde av en bro och hamnade i vattnet. Elena Gilbert var med i bilen men klarade sig då Stefan Salvatore hörde när bilen hamnade i vattnet. Han tog sig snabbt till olycksplatsen då han är vampyr och räddade Elena Gilbert ur bilen. Han återvände efter Elenas föräldrar men lyckades inte rädda dem. Elena har bara svaga minnen från händelsen och kommer inte ihåg hur hon tog sig ur bilen.

Elena har haft svårt att gå vidare. Hon sörjer sina föräldrars död och släpper inte in någon. På utsidan låtsas hon att allt är okej men på insidan är hon fortfarande förkrossad. Flera månader efter olyckan har Elena fortfarande svårt att gå vidare. Vad hon inte vet är att liksom Bella Swan, håller hennes liv på att ta en farlig vändning.

När hon första dagen är tillbaka i skolan träffar hon en mystisk ny kille. Hon blir genast väldigt intresserad och nyfiken på honom. Det hon inte vet är att han är över hundra år gammal och har levt i skuggor i många år för att kunna leva bland människor med ett normalt liv.

Stefan Salvatore har i över ett sekel levt i ensamhet, nu har han äntligen bestämt sig för att återvända till staden Mystic Falls för att kunna leva som en normal tonåring och lära känna Elena Gilbert som han räddade ur bilen några månader tidigare. När de börjar umgås mer och mer börjar känslorna växa och innan de vet ordet av är de indragen i en kärlekshistoria som hela tiden vilar på tunna trådar som när som helst kan gå av och förstöra allt. Ingenting blir bättre av att Stefans blodtörstiga bror Damon som också är en vampyr gör ett besök i staden.

1.2 Syfte och Frågeställningar

Syftet med min uppsats är att få en bredare förståelse för hur vampyrerna i *Twilight* och *The Vampire Diaries* gestaltas i filmen och serien med hjälp av de olika aspekterna som utseende, agerande, humör, kroppsspråk och beteende. Det finns många olika vampyrgestaltningar men i denna uppsats är syftet riktat mot att förstå hur de olika vampyrerna kan uppfattas på olika sätt i filmen och serien.

Mina frågeställningar som kommer att besvaras i denna uppsats är:

- Hur gestaltas vampyrerna i filmen *Twilight* och serien *The Vampire Diaries*?

Det finns så många olika gestaltungsformer av fenomenet vampyr så denna uppsats kommer att rikta in sig på den moderna vampyren på 2000-talet och undersöka om de gestaltar vampyrerna i filmen och serien som blodtörstiga monster eller som mänskliga övermänniskor. Analyserna kommer att undersöka hur de olika gestaltningarna av vampyrerna används och påverkar filmen och seriens förlopp.

- Hur påverkar samspelet mellan karaktärer ur filmen och serien de olika vampyrernas agerande och beteende?

Vampyrernas agerande i samspel med andra karaktärer är en viktig fråga för att förstå hur de påverkar andra karaktärer genom sin roll som vampyr. Detta är av stor vikt för att få en bredare bild av hur vampyrer gestaltas. I detta fall är kärlekshistorien ett framträdande samspel mellan människan och vampyren. Där används samspelet för att bygga upp en kärlekshistoria mellan en flicka och en hundraårig gammal vampyr.

2 Metod och Material

I den här delen av uppsatsen kommer jag att redogöra för den metod jag använder mig av i min analys och även beskriva materialet jag använder mig av.

2.1 Karaktärsklockan

Jag har valt att använda mig av Jens Eders karaktärsklocka som metod för min analys. Karaktärsklockan är en bra metod för att förstå och analysera filmers olika karaktärer genom fyra stycken olika aspekter. Eder (2010, s. 16) som är professor i dramaturgi och estetik i audiovisuella medier beskriver att karaktärerna i en film har en viktig roll för hur publiken uppfattar filmen. Han menar att publiken tolkar filmens mening och den effekt åskådaren har på filmen för att på olika sätt förstå filmen. De olika aspekterna är följande: artefakt som betyder att karaktärerna analyseras genom komposition, text och estetisk struktur, dvs, hur karaktärerna representeras. Fiktiv person är den andra aspekten och används för att analysera karaktärens kropp, utseende, känslor, inre tankar, beteende och sociala status. Även karaktärernas olika egenskaper är något som analyseras under denna aspekt. Den tredje aspekten är symbol och analyserar karaktärernas gömda meningar. Den fjärde och sista aspekten är symptom och handlar om filmskaparens intention med filmen, dvs varför karaktärerna beter sig som de gör eller hur åskådarna reagerar på filmen (Eder 2010, s. 21–22).

En analys behöver inte använda sig av alla fyra aspekter utan det går bra att använda sig av en, eller så många som man tycker är användbara för den typen av analys som forskaren har planerat att göra. Jag valde därför att använda mig av enbart aspekten fiktiv person till min analys då den aspekten passade bäst in på min typ av analys. Jag ska undersöka två stycken vampyrkaraktärers utseende, inre tankar, social status och agerande vilket passar väldigt bra in på fiktiv person. De andra aspekterna är mindre relevanta i min analys då jag inte tänkt analysera symboler eller djupare meningar av filmen. Jag tänkte heller inte använda mig av tittarnas upplevelser av karaktärerna eller forska i vad filmens regissör hade för intention med filmen. Därför använder jag mig inte av aspekterna symbol eller symptom i min analys. Komposition och struktur är inte heller relevant i min uppsats. Därför kommer jag inte att använda mig av aspekten artefakt till min analys.

2.1.1 Fiktiv person

Aspekten fiktiv person är en viktig aspekt. Där analyseras karaktärernas olika funktioner, kroppar, relationer och agerande. Vi uppfattar därav karaktärerna som tänkande, kännande och aktiva varelser (Eder 2010, s. 23). Eder beskriver tre stycken områden som är vanligt förekommande i en analys av aspekten fiktiv person. Det första området är kroppslighet och beskriver till exempel kön, ålder, kropp, förmågor och form. Dessa kategorier ger en precis beskrivning av det yttre utseendet i form av kroppsspråk, kroppsform, ansikte, blick, gester, hår och klädstil osv. Dessa beskrivningar ger oss en förbättrad förmåga att uppfatta karaktärer på sätt som vi annars hade förbisett (Eder 2010, s. 24). Det andra området är socialitet och beskriver hur karaktärerna interagerar med övriga karaktärer. Det kan vara alltifrån karaktärens vänskapskrets eller relationsstatus. Det sista området är sinnet, detta område fokuserar på karaktärernas inre tankar, känslor och motivation (Eder 2010, s. 24).

2.2 Material

Jag utgår från filmen *Twilight* och serien *The Vampire Diaries* för att göra min analys på karaktärerna Edward Cullen och Stefan Salvatore som båda är huvudkaraktärer i filmen och serien vilket gör dessa två karaktärer enkla att analysera då de handlar om dem. I analyserna använde jag mig av aspekterna utseende, kroppsspråk, humör, beteende och agerande osv för att analysera filmen och serien med inriktning på vampyrernas gestaltning.

Jag analyserar Edward Cullen ur filmen *Twilight* och Stefan Salvatore ur serien *The Vampire Diaries* för att hitta mönster om hur de gestaltas som blodtörstiga monster eller som attraktiva mänskliga varelser.

2.2.1 Urval

Jag valde ut den första *Twilight*-filmen och det första avsnittet ur den första *The Vampire Diaries*-säsongen till att börja med. Eftersom jag inte kommer att kunna analysera alla *Twilight* filmerna eller alla *The Vampire Diaries* säsongerna och avsnitt behövdes det väljas ut delar för att inte arbetet skulle bli för stort. För att djupare klargöra vissa resonemang förekommer det enstaka scener ur senare filmer och avsnitt under analysen.

Jag valde ut de scener ur både filmen och serien som visade tydlig gestaltning av de båda vampyrerna och analyserade dem. Hur gestaltas de båda vampyrerna? Är de monster eller mänskliga varelser? Jag har även valt att analysera vampyrernas samspel de har med andra karaktärer, både människor och andra vampyrer för att se om de beter sig olika mot vissa och inte andra.

2.3 Avgränsning

I början av uppsatsarbetet hade jag tre stycken olika filmer som jag ville analysera. De filmerna var *Twilight* (2008), *Låt den rätte komma in* (2008) och *Dracula* (1931). Jag hade även en serie vilket var *The Vampire Diaries* (2009–2017). Att använda mig av alla dessa filmer hade blivit ett alldeles för stort arbete att göra i den här typen av uppsats. Därför bestämde jag mig för att bara använda mig av en film och en serie till min analys, *Twilight* (2008) och *The Vampire Diaries* (2009–2017). Jag valde just dessa filmer på grund av att båda är moderna och har starka kärleksrelationer som påverkar gestaltningen av vampyrkaraktärerna och hur de agerar.

Omfånget av enbart filmen och serien som jag bestämt mig för att undersöka är mycket. Därför kommer inte denna analys att bestå av hela *The Vampire Diaries*-serien, eller hela *The Twilight Saga* filmserien som består av fem stycken filmer, då det är ett väldigt stort arbete för den här typen av uppsats att analysera en hel serie på åtta säsonger plus fem stycken filmer.

Gestaltningen av vampyrer i helhet är också ett väldigt stort och brett område och vampyrens förekomst i film sträcker sig tillbaka 120 år. Att skriva om gestaltningen av vampyrerna genom alla dessa år hade också blivit ett alldeles för stort område att få med i uppsatsen. Jag

valde därför att avgränsa området till filmen *Twilight* och serien *The Vampire Diaries* som båda är från ungefär samma tid 2008–2009 där vampyrerna är mer moderna i deras gestaltning. Detta är viktigt att analysera för att det är ett populärt ämne som många uppskattar och tycker om eftersom vampyrerna är ett intressant fenomen som funnits länge och förändrats med tiden gestaltningsmässigt. Sättet vampyrerna gestaltades på tidigare i historien är inte alls så vampyrerna gestaltas i moderna filmer idag. I dagens moderna vampyrfilmer är den förbjudna och riskfyllda romantiken i centrum för att locka publiken. Romantik har länge varit en populär genre både inom film och inom böcker. När romantiken blev någonting förbjudet skapade det en spänning som lockade stor publik.

Utöver detta så kommer jag att rikta in mig på vampyrerna och hur de gestaltas och agerar kring andra, både vampyrer och människor. Jag kommer alltså inte att analysera filmen och serien i helhet då det finns många scener där vampyrerna inte är förekommande. Andra övernaturliga varelser som tex. varulvar i filmen och serien är inte viktiga i den här analysen och scener där de är närvarande kommer alltså inte att förekomma i denna analys.

3. Tidigare forskning

I den här delen av uppsatsen kommer jag att beskriva den tidigare forskningen på området. Det finns en hel del forskat om vampyrer och deras gestaltning. Detta avsnitt kommer att bestå av tre stycken delar, den första delen handlar om vampyrens historia och vampyren i populärkultur, den andra delen handlar om vampyrens olika karaktärsdrag och den sista delen handlar av vampyrromansen.

3.1 Vampyren som myt

Vampyren är en mytisk varelse som uppkom långt tillbaka i tiden och har sedan dess använts mycket både i film och romaner världen över. Alla dessa gestaltningar av vampyrerna skiljer sig åt genom åren. Under 1600-talet började det förekomma flera udda fall. Då handlade det oftast om mer naturliga orsaker som till exempel olika sjukdomar, helt vanliga och normala nedbrytningsprocesser eller skendödhet. Kyrkan däremot tyckte inte att någonting av det var naturligt vilket medförde att tusentals gravar grävdes upp. Vid minsta lilla tecken som antogs vara vampyrism så pålade, brände eller särade de huvudet från kroppen på de liken (Höglund 2011, s. 48).

J. Gordan Melton och Alysa Hornick (2015, s. 9) påpekar att flera ovanliga fall skedde under slutet av 1600-talet och början på 1700-talet som ansågs vara påverkade av vampyrism. Bland dessa är det ett speciellt fall som blivit extra populärt, detta är fallet om Arnold Paul. Han var en serbisk krigs soldat från samhället Medvegia i norra Belgrad. Under en dag ute på fältet påpekar han att han blivit attackerad av en vampyr. Vampyren blir dödad och en vecka efter dör även Arnold Paul. Ungefär tre veckor efter att Paul begravs sägs reportrar ha sett honom runt byn. Skräck spred sig i byn när de fyra reportrar som varit i byn dött, följderna var att Pauls grav grävdes upp och det som fanns i kistan chockade byborna. Mannen i kistan hade ett nytt skin under sitt tidigare skin som såg helt dött ut, han såg även ut som att han inte hade dött för mer än ett par dagar sedan, vilket inte alls verkade vettigt då han dött för över två månader sedan. För byborna var det klart att Arnold Paul var en vampyr och han pålades och begravdes efter att fått huvudet separerat från kroppen.

Människor i östra Europa i närheten av bergen Karpaterna är kända för deras sagor om monster vampyrer. Dessa vampyrer kallas för Strigoi Morte och är vampyriska väsen som jagar människor utan någon kropp. De livnär sig på människor, ibland när de sover och ibland när de är vakna och helt enkelt på fel plats vid fel tillfälle (Dixson 2009, s. 16–17).

3.1.1 Vampyren inom litteraturen

Alla dessa fallen och vampyrtron i dess största allmänhet lockade många nya läsare till att läsa de artiklar och rapporter som fanns om dessa odödliga blodsugare. Detta gjorde att vampyrintresset bara växte med åren som gick (Höglund 2011, s. 59). När vampyrfenomenet började användas i litteratur i slutet av 1700-talet och början på 1800-talet var det speciellt tre personer som hade ett stort inflytande på det växande intresset och dagens stora popularitet. Dr. John William Polidori (1795–1821), J. Sheridan Le Fanu (1814–1873) och Bram Stoker (1847–1912) var de som populariserade historier om vampyrer. Dr. John William Polidori och J. Sheridan Le Fanu är ansvariga för att intresset för vampyrer växte och blev så populärt men det var Bram Stoker och hans roman *Dracula* som skulle sätta måttstocken för vampyrernas gestaltning i dagens filmer och böcker (Lecouteux 2010, s.9).

3.1.2 Vampyren inom populärkultur idag

Det stora vampyrintresset uppkom främst i Sverige efter John Ajvide Lindqvist hade sin framgång med sin vampyrroman *Låt den rätte komma in* som kom ut år 2004. Fast högst aktuell blev den inte förrän romanen blev filmatiserad av regissören Tomas Alfredson under

hösten 2008 (Höglund 2011, s. 12). Internationellt var också intresset för vampyrer stort. Det var dels två stycken lanseringar som blev extra framgångsrika och uppskattade. Det var dels Alan Balls serie *True Blood* som hade premiär och författaren Stephanie Meyers bokserie om *Twilight* som internationellt hade stort inflytande på det växande intresset för dessa fasansfulla monster, vars intresse aldrig har varit fallande gällande sin popularitet och dessa mytomspunna varelser är därför världens hetaste monstruösa varelser (Höglund 2011, s. 12, 11).

Produktioner av stora dyra vampyrfilmer är någonting som har ökat genom åren. Inte minst under 2009 och 2010 där flera stycken stora vampyrfilmer hade premiär. Där bland annat den andra och tredje delen av *The Twilight Saga- New Moon* (2009) och *Eclipse* (2010). Dessa två filmer hade särskilt stora framgångar och var till största sannolikhet också det som gjorde att The CW Networks som är ett amerikanskt tv-nätverk fattade beslutet om att skapa L.J. Smiths vampyrromans *The Vampire Diaries* år 2009. Serien hade stora framgångar och lockade stor publik (Höglund 2011, s. 13). Många av dagens populära vampyrfilmer och serier är byggda på en relation mellan huvudkaraktärerna där en av de är vampyr och den andra människa. Dessa relationer är till stor del det som filmerna som tex *Låt den rätte komma in* eller *Twilight* och serierna som tex *The Vampire Diaries* eller *True Blood* bygger på och det som gjort vampyrintressets moderna vampyrer så populära i dagens samhälle.

3.2 Vampyrens karaktärsdrag

Vampyrer är varelser som varken är mänskliga eller omänskliga utan de är helt enkelt bara mer levande än vad de egentligen borde vara. De är människoliknande varelser som vi människor lätt kan känna igen oss i. Men samtidigt kan vi också notera att det är ett monster, vilket vi inte är (Höglund 2011, s.16). De har omänskliga egenskaper som att synen är mycket bättre, lika så hörseln. De kan röra sig snabbare än en människa och de är även starkare än människor. Samtidigt kan vampyrer vara allting som vi är, dvs de kan bete sig som vanliga människor och leva ett vanligt naturligt mänskligt liv. Däremot finns alltid suget efter blod vilket gör att vampyrerna även är skrämmande påminnelser om allt oändligt som vi inte är (Auerbach 1995, s.6). Relationen mellan vampyren och de levande har alltid varit någonting sammanhängande på grund av att vampyren ändå har varit en människa en gång i tiden. Vampyren vill gärna återvända till den mänskliga världen (Mutch 2012, s. 4). Detta gör vampyren väldigt tragisk då den kämpar varje dag med att behålla mänskligheten för att kunna vara bland människor och leva som en människa utan att visa vad som döljer sig på

insidan. Baker skriver om detta i sin artikel *Browning's Dracula and The Development of The Classical Screen Vampire: Genre, Form and Figure*:

The classical vampire looks and sounds human, but has no capacity for spiritual freedom. He is incapable of transforming his understanding of what it means to be a vampire. That quite literally figures his lack of capacity for self-reflection (Baker, 2021).

Med detta citat menar Baker att vampyrerna saknar inte bara sin möjlighet att reflekteras i en spegel, utan de saknar även möjligheten till självreflektion. När det kommer till deras handlingar och viljestyrka har vampyrerna i den tidigare historien inte möjligheten till att reflektera över vad de gör för något eller vilka känslomässiga konsekvenser de borde känna men inte gör på grund av att de inte har någon möjlighet till självreflektion (Baker, 2021).

Att döda är kapabla att återvända till livet för att drabba och plåga de levande är en tro som går tillbaka till tidernas gryning. En lång tid gestaltades vampyrerna som blodsugare som besöker de levande när de sover för att suga ut allt blod de har i kroppen. Filmer och noveller om vampyrer har länge gjort oss bekanta med den odödliga varelsen som fruktar solens strålar. Under dagen befinner han sig i sin kista där han sover med ögonen vidöppna medan råttor vaktar honom och attackerar alla som vågar komma för nära (Lecouteux 2010, s.3).

Det finns en lång tradition av vampyren och visuella detaljer i dess gestaltning. Dessa detaljer är allt ifrån deras bleka kalla hy, deras vassa huggtänder, deras torra läppar och långa naglar. Vissa berättelser hävdar även att vampyrer kan förvandla sig till flugor, råttor eller fladdermöss (Lecouteux 2010, s.3–4). Den tidigare vampyren sägs gestaltas med nästan feminina drag i sitt bleka ansikte med ett hår med svarta lockar. De tidigare 1800-talets mode var något som de tidigare vampyrerna gestaltades i dvs, vita skjortor med spetsdetaljer och krås var stylade med brokadprydda rockar och västar (Höglund 2011, s. 95–96). Vissa vampyrer klär sig även i tidigt 1800-tals kläder även vid senare tillfällen. Till exempel vampyrerna i filmen *Interview with the vampire* (1994) har en speciell klädstil. Vampyrerna är klädda i kläder som är väldigt mycket äldre än vad det årets kläder då filmen är utspelas under. Vampyrerna sägs alltså vara frusna i dåtidens klädstil. Eftersom vampyrerna i filmen påstår sig vara 200 år är de klädda i kläder från den tiden.

3.2.1 Vampyrtyper

Höglund benämner att det grovt går att dela in vampyrfenomenet i två förekommande typer av vampyrer. Dels den gestalten som benämns som en vampyr och även betar sig som en vampyr. Den monstruösa vampyren. Sedan också den gestalt som har det som gör en vampyr till en vampyr men som inte alltid nämns som en vampyr. Den mer mänskliga vampyren eller humanvampyren. Dessa skildringar har både tydliga och mer otydliga kopplingar. För att förtydliga finns det skildringar som kan anses vara monstruösa hos en vampyr men kan anses som mänsklig i en annan skildring av en vampyr. Därför är det svårt att dra en exakt linje mellan de monstruösa och de mänskliga vampyrerna då den kan skilja sig beroende på vilken vampyrer som undersöks. Tillsammans formar dessa linjer en komplex gestaltning av fenomenet vampyr (Höglund 2011, s. 25). De monstruösa gestalterna är de vampyrer som inte bryr sig om någonting annat än blod. De har inga goda egenskaper kvar efter att de dött och blivit vampyrer. De saknar all förmåga för empati och dåligt samvete finns inte ens på världskartan. Dessa monster mördar människor av bara farten och de är nästintill aldrig dessa figurer som har berättarrollen i filmerna. De är vanligtvis anonyma och tittaren får nästintill aldrig ta del av vampyrens inre tankar (Höglund 2011, s. 337).

Den mänskliga vampyren eller humanvampyren har sina fötter i bådas världar. En fot i den mänskliga världen och den andra i vampyrernas och monstrens värld. De lägger ner all sin tid på att kontrollera sin hunger och det mörka delarna av sitt inre för att inte tappa kontrollen och göra någonting de kommer att få ångra i väldigt lång tid. Humanvampyrerna brukar vara snabba med att dela med sig av sina innersta känslor och mörkaste hemligheter de dag som natt kämpar med att hålla i kontroll. De plågas dag som natt mellan de båda världarna i frågan om vem de vill vara och vad de egentligen är, för det är jobbigt att inse att de inte kommer att kunna bortse från vad de är och kommer inte bara att kunna vara människor (Höglund 2011, s. 337, 339).

För att humanvampyren skall övertyga människorna om att han själv är mänsklig behöver han lyckas övervinna sin mest monstruösa och farliga drift, hungern för blod. Genom att ständigt behärska sig och kontrollera sin hunger lyckas vampyren med att hålla sin riktiga identitet gömd, men längst inne finns fortfarande vetskapen om att allt bara är ytligt. Längst inne lurar hans mörka sanning som hela tiden kämpar för att få träda fram och avslöja vad han egentligen är för hela mänskligheten (Höglund 2011, s. 392). Till skillnad från humanvampyren försöker inte monstervampyren att behärska eller kontrollera sin hunger på

samma sätt som humanvampyren. De brukar vanligtvis inte bara suga blodet ur människorna genom två hål utan de äter människan som ett stort vilt djur som precis fångat ett stort byte. Ungefär precis som katten som njuter av att plåga och leka med sitt byte (Höglund 2011, s. 366).

3.2.2 Vampyrens ovanliga förmågor och begränsningar

3.2.2.1 Förmågor

Vampyrer är skräckinjagande varelser som har flera övernaturliga förmågor. Till exempel i deras smidighet, styrka och snabbhet. Det är omöjligt att driva ut de onda andarna som finns begravd långt inne i varelserna. Andarna är blodtörstiga och hämndlystna. På grund av detta är det också svårt att lita på dessa varelser som fått en stark anpassningsförmåga på grund av deras odödlighet (Auerbach 1995, s. 8). Under den tidiga historien gestaltades vampyrer inte alls som de gör idag. Utan de var utmärkande karaktärer med vassa huggtänder, underliga kläder och konstig accent (Auerbach 1995, s. 13). Där är Dracula ett bra exempel då han är klädd i vit skjorta svart rock och svarta byxor. Han har även en svart mantel, vassa huggtänder och underlig accent.

Vampyren kan definieras som monstros med kroppens förändring som fokus. Monstruösa kroppar har blivit en stor del av populära skräckberättelser där kroppen är i fokus. Den monstruösa kroppen är omgjord på ett groteskt och motbjudande sätt vilket gör att det blodiga blivit centralt. För spöken och andar är kroppslighet inte i fokus utan där handlar det mer om våldsamma handlingar (Stenström 2015, s. 13). Kroppsskräckens fokus visar upp det skrämmande för åskådarna. Det skrämmande skapar både fascination och rädsla hos åskådarna som skapar en njutning av att se andra levande människor bli offer för detta monster medan de själva sitter i säkerhet på andra sidan skärmen och bara observerar. Åskådarna kan även känna skuld och empati för monsterkaraktären även fast de själva inte känner mycket sådant (Stenström 2015, s. 66–72).

3.2.2.1 Begränsningar

Mycket av den traditionella vampyrgestaltningen är vanligt förekommande även i moderna vampyrberättelser. Till exempel att de behöver bli inbjudna i hus av någon som bor där, innan de kan korsa en tröskel. Höglund (2011, s.341–342) beskriver ett tydligt och bra exempel på detta från boken *Låt den rätte komma in* (2004) där det finns ett bra stycke som beskriver vad som händer när Eli kliver in i Oskars hus utan att ha blivit inbjuden av honom då han enbart

retades och trodde att hon skämtade när hon bad honom bjuda in henne i lägenheten. Direkt när Eli kommer in i lägenheten börjar små bloddroppar att bildas ur Elis ögon, sedan i hennes mungipor. Elis ansikte blir rosa och sedan ljusare rött som sedan blev vinrött av blod. Hon började blöda ur varenda por hon har på kroppen (Ajvide, Lingqvist 2004, s. 303).

Solljuset är någonting som vampyrer i teorin håller sig långt borta ifrån. Att vampyrerna är känsliga för solljus är någonting som länge funnits hos vampyrer i folktron. Detta har medfört att majoriteten av alla vampyrer är på ett eller annat sätt känsliga mot solljus. Solljuset kan ge väldigt stora förödande konsekvenser för vampyrerna även i minsta närhet. När vampyrer kommer i kontakt med solljus börjar de att brinna, som om man skulle hålla handen i brinnande eld. Den kroppsdel som kommer i kontakt med solljus får fula brännskador och i stor kontakt med solljus bränns vampyrerna upp helt och dör. För många vampyrer i teorin är det solljuset som hållit vampyrerna på plats så att de inte förgör hela mänskligheten. Solljuset är en stor begränsning vilket gör att många vampyrfilmer handlar om vampyrernas olika lösningar för att kunna vandra fritt i solen (Höglund 2011, s. 343–344). Vitlök och silver är också någonting som vampyrerna tidigare i historien har hållit sig borta ifrån.

De tidigare vampyrerna ansågs som smittospridare, likt råttor och andra djur som för olika sjukdomar och smittor med sig och gör människor sjuka. Vid större mängd dödsfall vid samma plats och tillfälle ansågs det som troligt att vampyrism varit inblandad (Höglund 2011, s.171).

3.3 Vampyrromansen

Vampyrer kan gestalta både våra rädslor, vår lust och vårt behov. Inom romansgenren är kärlek, attraktion och lust centrala teman. Inom vampyrromansen däremot varnas åskådarna för att begäret drivs av ett fruktansvärt monster, vilket med andra ord skapar något förbjudet (Limpar 2021, s. 16).

Vampyrromanser har alltid varit en genre som dragit till sig stor publik och varit mycket populär och framgångsrik. Vampyren ses som en romantisk outsider och en revolutionär som väljer att gå sin egen väg. Detta är hur poeterna tolkar de levande döda. Vampyrernas kärlek var fördömd att bli föraktad av alla levande men det ändrade inte vampyrens beslut att leva ut sitt känsleregister till fullo utan att bry sig det minsta om de kommande konsekvenserna av dess handlingar (Höglund 2011, s. 113).

En tidigt känd vampyromans från 1972 är *Page from a Young Girl's Journal* skriven av Robert Aickman. Boken utspelar sig under 1800-talet när vampyrromanerna bestod av mer skrämmande vampyrgestaltningar. Boken följer kärleken mellan en vampyr och en ung flicka. När vampyren kommer in i hennes liv tvekar hon inte att bli en del av hans liv för alltid (Höglund 2011, s.324).

När vampyrberättelserna som tidigare bestått av kärlek och romantik övergick till mer skrämmande spökhistorier blev många tidigare populära författare bortglömda bland alla berättelser där vampyrerna bara är ute efter blod (Höglund 2011, s. 113). Skräckgenrens strävan efter att gestalta dessa monster och paranormala gestalter på ett så sätt att de ska på ett övertygande sätt kännas verkliga som att de är hämtade från verkligheten, fler och fler mörka vampyrberättelser uppkom, där den ena efter den andra var mer och mer skräckfyllda och bloddrypande fyllda med lemlästning (Höglund 2011, s. 116–120).

Vampyrernas framgångar i populära romanser är ingenting som förvånar många författare eller filmskapare. Från de monstruösa vampyrerna ur skräckromaner blir de flyttade till romanser där de förvandlas till lämpliga hjältar. Vanligt i dessa noveller är att de romantiska i förhållandet mellan människan och vampyren är att vampyren dricker blod från människan han älskar som en sexuell handling eller att vampyren tvärt om låter människan dricka blodet från honom (Bailie 2011, s. 141). I en scen ur John Badams film *Dracula* (1979) är detta en tydlig akt av kärlek. Scenen börjar med att Frank Langella och Lucy kysser varandra, scenen utvecklas så att Langella som spelar Dracula i filmen skär ett sår med sin nagel på sitt eget bröst för att Lucy ska kunna dricka av hans blod. Ett annat exempel ur filmen *Dracula (The Dirty Old Man)* (1969) tvingar Dracula kidnappade unga kvinnor att ge honom blod och sexuella tjänster (Höglund 2011, s. 329).

Enligt populära romantikförfattare i Amerika hade vampyrromanserna i Amerika under 2009 en stor ökning i antalet köpta böcker under året. Av alla böcker som såldes under året var 54% av dessa böcker inom genren romans. 17% av dessa böcker var inom subgenren vampyrromans. Detta medföljde att många författare som vanligtvis inte skriver böcker om romans eller paranormala varelser började. Till exempel författare som Norah Roberts, Heather Graham och Christina Dodd är några få av dessa författare (Bailie 2011, s. 141).

Något som är vanligt i vampyrromanser är liknelsen mellan vampyren och en fallen ängel. Vampyren är utvisade från himlens paradiset och dömd till att vistas på jorden i ensamhet bland alla människor men utan att kunna skapa en gemenskap med de levande. 1800-talets läsare

kunde läsa om tolkningen mellan vampyrer och en fallen ängel då vampyrerna gestaltades med svarta och nästan sotade vingar. Ändringar gjordes senare då änglavingarna byttes ut mot svarta fladdermusvingar (Höglund 2011, s. 96).

Humanvampyrer brukar oftast vara mycket romantiska. De tror blint på den eviga kärleken och har en stark tro att de ska hitta den rätta kärleken och leva med personen i all evighet. Därför brukar han älska och enbart älska en person, som han älskar livet ut. Därav brukar sexuella handlingar anses som ett riskmoment då de lätt kan tappa kontrollen. Största rädslan för humanvampyren är att göra sin partner illa, vilket medför att sexuella handlingar brukar avstås (Höglund 2011, s. 358–360).

4 Analys

I den här delen av uppsatsen kommer jag att redogöra för analysen mellan de två olika vampyrkaraktärerna Edward Cullen i *Twilight* och Stefan Salvatore ur *The Vampire Diaries* och deras gestaltning i både filmen och serien. Finns det några skillnader eller likheter mellan dessa karaktärer? Är dessa likheter och skillnaderna tydliga när vampyrkaraktären är mer mänskliga eller mer monster? Detta ska analyseras i detta avsnitt av uppsatsen. Analysen är uppdelade i fyra stycken olika delar. Den första delen analyserar utseende och inre tankar. Den andra delen analyserar agerande och beteende. Den tredje delen analyserar förmågor och brister och den sista delen analyserar vampyrromansen. Där alla de olika delarna kommer att analysera de olika vampyrernas mänskliga drag respektive monstrosösa drag.

Både Edward och Stefan har väldigt tydliga mänskliga sidor. De visar på att vampyrer inte bara har en demonisk sida utan att det finns vampyrer som kämpar med att inte vara ett monster som människorna tänker att vampyrer ska vara. Dessa vampyrer saknar både empati och ångest över vad de gör mot de människor som de skadar och dödar. Inte heller påverkas dessa vampyrer av hur de förstör sina offers familjer och vänner.

4.1 Utseende och inre känslor

Edward och Stefan kontrasterar den "klassiska" vampyren som sover i mörka kistor och bor i mörka slott. Den klassiska vampyren bär en mantel, har svart hår, vassa huggtänder och blek hy. Han sover i sin kista om dagarna när solen strålar syns på himlen. Han bor i ett mörkt slott som vilar på en kulle i utkanten av staden. Personen går aldrig ut i solen och avskyr vitlök.

Sedan har vi Edward Cullen och Stefan Salvatore. Båda visar upp en tydlig mänsklig sida med känslor som vilken annan människa som helst. Båda har haft tuffa och mörka bakgrunder som de båda har kämpat länge med att glömma för att kunna leva med ångesten.

Men för en viss tjej skulle de kunna göra precis vad som helst. De skulle kunna gå genom eld och vatten utan att tveka det minsta. De skulle båda kunna dö för flickan de älskar.

Både Edward Cullen och Stefan Salvatore är liknande i sitt utseende och sina inre känslor. De har båda en mörk bakgrund och kämpat länge med att bygga upp en mänsklig mask som ska hålla deras riktiga identitet gömd för alla människor. Människorna ska hållas utanför och borta från sanningen och ondskan innanför masken.

4.1.1 Edward Cullen i *Twilight*

Edward Cullen är utseendemässigt klädd som vilken annan människa som helst under 2000-talet. Han är klädd i en vanlig t-shirt och jeans. Hans hår är ljusbrunt och han har bruna ögon. Både Lecouteux (2010, s. 3–4) och Höglund (2011, s. 95) beskriver de ”klassiska” vampyrerna som kalla och blodtörstiga monster med blek hy, långa naglar, torra läppar och svart hår. Deras ansiktsdrag ska vara nästintill feminina.

Det är en väldigt stor kontrast mellan dessa varelser och Edward Cullen som inte alls gestaltas som ett monster med långa naglar och torra läppar. Det som passar in på Edward är att han har blek hy. Vampyrerna i *Twilight* ska vara så pass attraktiva och tilldragande att alla människor ska falla i deras armar utan att de ska behöva höja ett finger. Deras egenskaper som till exempel styrka och snabbhet ska inte behöva användas då deras offer ska självmant komma till dem på grund av deras utseende och utstrålning. Edward Cullen förklarar det såhär: “Everything about me invites you in, my voice, my face, even my smell”.

Edward menar att vampyrerna är byggda för att dra till sig människor. Deras ansikten ska ses som änglalika och deras lukt ska vara så pass tilldragande att offren faller pladask vid deras fötter. Detta kan skilja sig från andra vampyrer som använder sig av hypnotiska förmågor för att locka till sig sina offer. Detta sker både i *Dracula* och i *The Vampire Diaries* så det förekommer både hos den “klassiska” vampyren och hos den “moderna” vampyren.

Den monstuösa delen av Edward Cullen är för det mesta gömd bakom en tonårskille, men den kan komma fram. Framför allt när han är i närheten av blod. Då blir hans ögon svarta och han har svårt att koncentrera sig på något annat. Han hamnar i någon sorts trans där han inte vet vad som händer runt omkring utan kan bara tänka på en sak, blod. Hans redan bleka hy

blir ännu blekare och han morrar och visar tänderna, som ett vilt djur gör för att visa sig stark och farlig.

Edward Cullen bor med sin familj som alla är vampyrer i ett stort hus i skogen. Där kan han vara sig själv utan att någon bryr sig eller dömer honom. Detta skiljer sig till viss del från historien där vampyrerna bodde i mörka slott och sov i kistor med ögonen vidöppna och råttor vaktande för att anfalla om någon kommer för nära. Detta skriver Lecouteux (2010, s. 3) och menar att dessa varelser gjort publiken bekanta med den blodsugande varelsen som bor i utkanten av staden och livnär sig på människor. Edward bor med sin familj i utkanten av staden men de bor inte i något mörkt slott eller sover i kistor om dagarna. De bor i ett helt vanligt hus med stora öppna fönster.

Edward har länge varit ensam med sin familj utan att kunna dela det med någon som sina familjemedlemmar som alla har varsin älskare. Ångest och sorg vilar över honom tills han får lära känna Bella Swan. Bella är hans svaghet, han har svårt att behålla sin mänsklighet och kontroll när han är runt henne då han ser henne som en drog han inte kan hålla sig ifrån.

En scen där Edward verkligen får jobba stenhårt med sin inre självkontroll för att inte råka skada Bella är en scen som utspelar sig i ett klassrum där Bella precis klivit in genom dörren. Edward befinner sig redan inne i klassrummet på sin plats. En fläkt bakom Bella blåser mot Edward Cullen som får honom att genast spänna hela kroppen då Bellas lukt blåser precis mot honom. Hans ögon blir svarta och hans ansikte får ett spänt och äcklat uttryck. Han håller handen för näsan i ett hopplöst försök att inte känna av Bellas lukt allt för mycket.

När Bella sätter sig på den enda lediga platsen i klassrummet som råkade vara bredvid Edward ser hon i ögonvrån honom flytta sig så långt bort i stolen han kan och vänder huvudet åt ett annat håll som att han tyckte att Bella luktade illa. Det är en väldigt tonårig händelse för båda. Bella är osäker och blyg i sin nya skola och en kille vänder henne ryggen och agerar som att hon luktar illa, medan Edward sida på händelsen var att han inte visste om han hade kraften att stå emot suget efter blod.

Så fort lektionen är slut är Edward först med att lämna klassrummet vilket är ett tydligt bevis på att han inte klarar av den inre dragningskraften längre och att kontrollen hade tappats när som helst. Bella förstår inte alls vad det är som pågår. Senare i filmen klargör Edward att han agerade som han gjorde för att han var rädd att han skulle tappa kontrollen.

Han var sedan borta i flera dagar från skolan för att samla sig och kunna kontrollera sig runt Bella. Det tar tid för vampyrerna att få kontroll på sin hunger, speciellt i närheten av någon man är attraherad av. Edward tycker mycket om Bella och känner därför en speciell dragning till henne. Den är så pass stark att han inte vet säkert om det är säkert att vara i närheten. När han blir för mänsklig och för bekväm har han lättare att tappa kontrollen. För när han blir för bekväm släpper han på sitt försvar han byggt upp som håller sin monstruösa sida gömd inom honom. När försvaret inte längre hålls uppe ger det hans monstruösa drag friheten att komma fram. Därför är det svårt att både vilja hålla henne säker och hålla koll på sig själv och sin mänskliga fasad.

Edward och sin familj ser sig själva som vegetarianer då de inte dricker människoblod utan bara blod från djur. Detta är på grund av att de inte vill skada oskyldiga människor. Höglund (2011, s. 137) skriver att vampyrerna är de som blir utsatta för en förbannelse genom att vara vampyrer, men att det är människorna som får ta de största konsekvenserna av vampyrernas handlingar. Det vill säga att vampyrerna är varelserna som frestas av mänskligt blod, som dödar utan att tänka. De är dömda att vandra på jorden, men ändå är det människorna som blir slaktade på grund av dessa varelsers handlande. Det är människorna som får ta konsekvenserna av att vara på fel plats vid fel tillfälle.

Det är människorna som dör på grund av att vampyrerna är besatta av blod. Edward jobbar ständigt med att hålla kontroll på sin hunger och sin kontroll för att inte råka skada några oskyldiga människor som inte förtjänar att dö och vars familjer inte förtjänar att lida och sakna den döde. När Edward berättar för Bella att hans familj inte skadar människor nämner han: "I don't want to be a monster" som en anledning. Detta tyder på att han fortfarande har sina mänskliga egenskaper när det kommer till sympati och ångest. Behållandet av mänskligheten är väldigt jobbigt psykiskt. Det är en stark drift som behöver stor viljestyrka. Eftersom blodtörsten är stark behöver viljestyrkan att bibehålla mänskligheten också vara stark för att klara av att hålla sig borta från blodet. Rädslan att falla tillbaka in i mörkret och låta sina monstruösa drag släppas fria är det som främst bygger upp försvaret mot törsten. Den rädslan är vanlig hos de "moderna" vampyrerna medan det inte är vanligt förekommande hos de "klassiska" vampyrerna som till exempel Dracula.

4.1.2 Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries*

I den första scenen ur serien *The Vampire Diaries* kan man se en man och en kvinna båda strax över 20 år sittandes i en bil. Det är mörkt ut och det börjar bildas dimma. Mitt i dimman

kör de över en man, när mannen i bilen går ur bilen för att se om mannen de kört över är vid liv attackerar mannen och hugger den andra mannen med sina huggtänder i halsen. Denna scen är en bra beskrivning på hur man föreställer sig att vampyrer ska agera. De låtsas vara döende och sedan attackerar de vid ett bra tillfälle när bytet kommer för nära. En mörk gestalt som attackerar andra människor bara för att döda. Hungern tar över och de kan inte kontrollera vad de gör och varför de gör som de gör. Vampyren leker med sitt byte genom att låtsas vara död för att sedan attackera istället för att attackera direkt. Jakten är lika spännande för vampyren som blodet.

Dessa vampyrer känner ingenting för människorna de skadar och bryr sig inte alls vad de orsakar för lidande hos offrens nära och kära. De känner ingen empati för någon och de ända de tänker på är de själva. Detta beskriver den "klassiska" vampyren väldigt väl.

Stefan Salvatore som är huvudperson och vampyr i *The Vampire Diaries* är helt tvärt emot den mörka gestalten som dödar folk bara för jakten och blodsugets skull. Adrenalinerna bara rusar när vampyren dödar sina offer som om han vore ett vilt djur. Stefan gestaltas mycket mer åt det mänskliga hållet i sitt utseende. Han har kläder som vilken annan människa som helst. Han har en skinnjacka och jeans första gången man ser honom i helbild vilket är hans första dag i skolan. Hans utseende säger ingenting om att han egentligen är ett blodtörstigt monster. Vissa av de "klassiska" vampyrernas klädstil sägs vara fast i tiden då de blev vampyrer. Det vill säga att de klär sig precis som de klädde sig den tiden när de blev förvandlade till vampyrer. Detta passar inte in på varken Stefan Salvatore eller Edward Cullen som byter kläder utifrån vad människorna klär sig i. De försöker att gömma sig bland människorna genom att smälta in i mängden.

I över ett århundrade har han gömt sig för att hålla sig borta från människor och blod. Han har kämpat i ensamhet med att kunna kontrollera sin törst och hunger för att kunna återvända till Mystic Falls och lära känna Elena Gilbert. När han bestämmer sig för att återvända finns det ingen återvändo, han har bestämt sig för att det är dags att äntligen få träffa och lära känna henne på djupet.

Lecoutex (2010, s.3–4) beskriver att vampyrerna tidigare i historien hade blek hy och långa äckliga naglar. Detta är inte någonting som passar in på Stefan Salvatore. Utseendemässigt är han som en helt vanlig människa. Han bor inte i ett mörkt slott eller sover i en mörk kista, utan Stefan bor i ett helt vanligt hus, huset är stort och ligger i utkanten av staden men ändå inte mer konstigt än hur någon annan bor. Huset är gammalt inrett och har möbler och en stil

från flera år tillbaka i tiden till skillnad från till exempel Elenas hus som är mer åt det moderna hållet. Men utöver den äldre inredningen så är huset inte alls något hemskt slott med mörka hallar.

Stefan har i över hundra år kämpat med sin ångest och sorg för de han gjort under sitt tidigare liv som vampyr, dels mot sin bror och mot andra människor. Stefan har kämpat med sin ånger och sorg för att ha förstört sin brors liv och för att han dödat många människor i början när han blev vampyr. Ångesten blev alldeles för stor för honom. Han stängde av sin mänsklighet vilket gjorde att han inte kände någonting när han dödade. Han var ett monster. Nu i efterhand har mått extremt dåligt i väldigt många år och så fort Elena Gilbert kommer in i hans liv blir han som en helt ny människa, han blir lycklig och glad. Hon gör honom lycklig på ett sätt han inte känt på otroligt lång tid, och när han är med henne känner han sig levande. Med henne kan han leva ett normalt liv och glömma all ångest och sorg från sitt förflutna.

Stefan Salvatore beskriver tydligt sina inre känslor som han känner i serien genom dels sin dagbok där han alltid har skrivit ner alla sina känslor och tankar för att inte glömma. Edward däremot är inte lika öppen med sina känslor på samma sätt. Det är lite mer som ett olöst pussel med bitar som fortfarande inte sitter på rätt plats. För att förstå vad han tänker behöver man själv tolka det utifrån hans agerande.

Vampyrerna i *The Vampire Diaries* har sina förändringar. När de är i närheten av blod kan de inte kontrollera sig själva, deras ögon blir mörka, rödsprängda och skrämmande. Deras ådror under ögonen blir väldigt synliga och tydliga. Deras vassa huggtänder kommer också fram vid närhet av blod. Hos den "klassiska" vampyren är kroppens förändring i fokus.

Kroppsskräcken skapar en njutning hos publiken som blir både rädda och fascinerade av att se monstren förändras kroppsligt och bli som en helt annan varelse. Där är den motbjudande kroppen med mycket groteskt och blodigt i centrum (Stenström 2015, s. 13–72). Detta stämmer in på vampyrerna i *The Vampire Diaries* förändringsmässigt. De blir som helt andra varelser där kroppslig förändring är i fokus.

En scen i *The Vampire Diaries* där Stefan tappar kontrollen i närheten av blod är i en scen där Elena befinner sig vid sina föräldrars gravsten och skriver i sin dagbok när hon plötsligt märker att en kråka sitter på gravstenen, hon schasar bort den men den vill inte försvinna därifrån. Kuslig dimma börjar bildas på platsen vilket får Elena att lämna allt och springa därifrån. Hon ramlar ner för en liten slänt och när hon reser sig upp står Stefan där. Stefan känner av att Elena blöder på benet. Hans ögon blir röda och mörka och hans huggtänder blir

synliga. Blodådrorna under hans ögon blir också ovanligt tydliga och sprider sig ner över båda kinderna. Där tappar Stefan all förmåga av självbehärskning och har igen annat val än att lämna platsen. Blodsuget blev för stort och hans inre monster lyckades ta sig fram. Senare den kvällen skriver Stefan detta i sin dagbok:

I lost control today. Everything I've kept buried inside come rushing to the surface.

I am simply not able to resist her (*Pilot*, 14:13-14:30).

Precis som Edward har Stefan svårt att vara i närheten av Elena då han är mycket attraherad av henne men vill inte tappa kontrollen och råka skada henne. När han tappar kontrollen vid kyrkogården behövde han komma därifrån och vara själv en stund för att lugna ner sig och få tillbaka kontrollen.

4.2 Agerande och beteende

4.2.1 Edward Cullen i *Twilight*

I början av filmen är Edward väldigt passiv mot Bella och andra människor. Hela familjen Cullen håller sig för sig själva i skolan. De äter för sig själva och har inga vänskapliga relationer med någon människa. Det är en av deras viktigaste regler att inte avslöja vad de är för något eller umgås tillsammans med människor då de lättare kan avslöja sig då. Efter att Bella och Edward börjar att hänga med varandra mer blir det svårt för Edward att hålla sig till dessa regler. Detta gör att resterande familjemedlemmar blir irriterade och oroliga för att Edward ska råka skada Bella eller berätta vad han är för något.

Höglund (2010, s. 337) delar grovt in vampyrerna i två stycken olika typer: den monstruösa vampyren och humanvampyren. Monstervampyren visar inga tecken av empati eller skam över vad han gör. Han bryr sig inte det minsta över vad han gör och har inga goda egenskaper. Precis efter att Edward blev vampyr hade han en strak vilja att jaga och att smaka blod. Han hade inte en tillräckligt stark vilja att stoppa sig själv, han dödade hej vilt, mördare och monster utan han ha någon sympati eller ånger för det han gjorde mot offren. Men det gjorde honom inte till ett bättre monster bara för att han gav sig på människor som gjort hemska saker.

All the men I killed were monsters, and so was I [---] But they were all human beings. I looked into their eyes as they died and saw who I was and what I was capable of (*The Twilight Saga: Breaking Dawn – part 1*, 05:14-05:49)

Han kände sig som ett monster och tillbringade många år med att vänja bort sig vid vanan att döda folk och dricka människoblod. Eftersom han mådde väldigt dåligt och hade mycket skam och ångest över vad han gjorde i sina tidiga år som vampyr har hans förändring av diet och förändring av livsstil varit någonting hjälpsamt för Edward. När han får vara sig själv och leva som en människa med sina extra förmågor blir han mer fri och mer lycklig. Detta passar in på den Höglunds benämning av den humana vampyren. Dessa vampyrer har sina fötter i bådas världar och kämpar dag och natt med att hålla kontroll på sin hunger för att kunna befinna sig runt människor (Höglund 2010, s. 337–339).

I en scen i filmen när Bella säger att hon inte är rädd för Edward tar han med sig henne ut genom ett fönster i Edwards rum och kastar sig upp i ett träd. Han klättrar och svingar sig mellan olika grenar och man kan verkligen se att han är fri när han får använda sina krafter som styrka och snabbhet till att bara få vara sig själv. Han tar med sig Bella högst upp i grantopparna där de sitter och pratar och lär känna varandra mer. En stund där Edward är mer fri är svårt att hitta. När Edward får vara den han är blir han som mest mänsklig.

Edward Cullen skulle aldrig förlåta sig själv om någonting skulle hända med Bella. När James en blodsugande vampyr får vittring på Bella är Edward direkt där för att hålla henne oskadd, men när vampyrer får vittring på något går jaktinstinkterna igång och de skulle aldrig sluta innan bytet var dött. När James lurar till sig Bella ensam till en balettstudio i Phoenix är Edward inte långsam på att dyka upp för att rädda Bella och få henne därifrån oskadd och levande.

En intensiv strid mellan de båda vampyrerna genom hela balettstudion härjade. Glasskivor flög genom rummet och golvet hade stora märken efter deras strid. Efter en stund kom även resterande medlemmar i Cullenfamiljen och hjälptes tillsammans åt att döda James. En liknande händelse i andra filmen *Twilight: New Moon* beskriver också Edwards beskyddande mot Bella. När Bella fyller år och ska öppna presenter hos familjen Cullen skär hon sig på pappret till paketet och vampyrerna i huset går in i någon sorts trans. Jasper är den personen som har svårast att kontrollera sig vid blod, därför var det han som attackerade Bella. Men såklart stod Edward i vägen den här gången också.

Höglund (2011, s. 285) skriver att många tidiga vampyrfilmer använder sig av mycket djurmetaforik. Det vill säga att vampyrerna morrar, fräser och dräglar precis som djur. Detta kan liknas vid beteenden hos tex hundar och vargar. Detta passar in i denna scen då både

Jasper och Edward morrar och fräser åt varandra. Edward gör det varnande medan Jasper gör det för att Edward stoppar hans väg till blodet.

Jasper hade egentligen ingen vilja att skada Bella men blodet gjorde honom helt galen, som en zombie som bara har ett enda fokusområde, blodet. Jasper skulle gjort vad som helst i situationen för att få smaka på blodet, men likaså skulle Edward göra vad som helst för att hålla Bella oskadd och så långt bort som möjligt från all sorts fara. Även om det innebar att själv försvinna långt bort för att hålla Bella säker från honom själv.

4.2.2 Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries*

Stefan visar på att han tydligt vill börja om på nytt. Han vill starta ett nytt liv där han inte är ett monster. Han skadar inte människor utan livnär sig på djurblod. Han har en mörk och dyster bakgrund som han gärna inte tänker på, men det är svårt att plocka bort allt som är dåligt. Det är det dåliga som sitter kvar i minnet, långt inne i hjärnan. Han har hållit sig gömd så pass länge att han börjar tröttna på det nu. Han har bestämt sig för att inte vara rädd för att visa sig ute bland folk och hitta vänner och evig kärlek. I sin dagbok skriver Stefan:

I had a plan. I wanted to change who I was. Create a life as someone new.
Someone without the past. Without the pain. Someone alive. But it`s not that easy.
The bad things stays with you. They follow you. You can`t escape them... as much
as you want to. All you can do is be ready for the good, so when it comes you
invite it in because you need it. I need it (*Pilot*, 39:52–40:50).

Höglund (2011, s. 75) beskriver att vampyrer inte bara behöver vara monster utan de kan även uppfattas som tragiska varelser som kämpar mot utanförskapen och brist på mänsklig gemenskap. Stefan Salvatore har haft en jobbig bakgrund med mycket död vilket medfört att han i många år har gömt sig från all närhet till mänskligheten för att inte falla tillbaka in i mörkret och hungern för blod. Stefan har haft en tuff bakgrund där han verkligen betedde sig som ett djur, skadade krigsskadade människor i ett krigsläger i Mystic Falls när området var krigshärjat för att han inte hade styrkan att stå emot driften och hungern.

Stefan var verkligen i sin mörkaste stund och hade ingen ånger över vad han gjorde eller vem han utsatte. I denna mörka stund i Stefans liv som vampyr träffade han sin vän Lexi. Hon kom i precis rätt tid och hjälpte Stefan med sin livssituation. Lik låg utspridda överallt i Stefan dåvarande hus och det fanns ingen ånger eller skam så långt ögat når. Lexi är också en vampyr och när hon såg Stefans livssituation blev beslutsam att hjälpa Stefan och det var även

hon som fick honom dit han är idag. Utan henne skulle han fortfarande vara en vampyr utan någon mänsklighet. Hon fick honom att börja känna, bli mänsklig i sitt sätt att leva. Hon fick honom att kunna kontrollera sin hunger i närheten av människor och att istället för att bli ett monster i närheten av blod istället fly därifrån.

Stefan hade stängt ute all sin mänsklighet. Hans känslor och innersta tankar handlade bara om blod och jakt. Hungern var det som Stefan agerade efter och hade ingen kontroll över någonting. Det var hans inre monster som styrde honom och förde hans kropp framåt. Lexi var den enda personen som såg att han kunde räddas. För att kunna bli mänsklig och kontrollera hungern behöver vampyren börja känna ånger och sorg för de han gör mot oskyldiga människor. Lexi förklarade för Stefan att det är känslorna som tar fram de mänskliga sidorna. Det är en outhärdlig känsla att släppa in känslorna och det tar väldigt lång tid att bearbeta alla känslorna som man begravt så långt bak i huvudet för att inte behöva känna någonting alls. Att få känna kärlek och omsorg var det som behövdes för att Stefan skulle ändra sitt beteende.

Lexi var personen som fick Stefan att inse att han inte behöver leva som ett vilt djur bara för att han är vampyr. Det var hon som fick honom att börja känna sorg och ånger för vad han gjort, men även känna kärlek och värme. Lexi och Stefan har en vänskaplig relation med varandra. De skulle aldrig medvetet göra någonting för att skada varandra. Det finns dock vampyrer som Stefan inte har lika bra relation med. Damon Salvatore är en av dessa, de båda är bröder och har båda varit vampyrer sedan år 1864 då de båda dog med vampyrblod i kroppen. De blev båda förvandlade av en vampyrflicka med namn Katherine Pierce som sägs ha dött i en brand samma år Stefan och Damon blev vampyrer. Damon som var förälskad i Katherine tog hennes död mycket hårt och skyllde allting på sin bror och lovade honom ett liv fullt av sorg och elände.

Stefan har alltid lyckats hålla kontrollen och bevara lugnet när Damon retas med honom. Fast när det kommer till Elena som är Stefans svaga punkt tappar han det när Damon drar in henne i deras konversation. Damon vill att Stefan ska dricka människoblod precis som han och intalar honom hela tiden att det gör honom starkare och att han hela tiden är svagare än Damon.

Men under en scen i första avsnittet slutar deras konversation med att Stefan får nog av sin bror som fortsätter att retas med honom vilket får Stefan att springa fram och ta tag om Damons midja i en sådan fart att de båda ramlar ut genom ett fönster som går i tusen bitar.

Vampyrerna i *The Vampire Diaries* läker så fort de blir skadade. Därför händer inte så mycket efter att de trillat ut genom fönstret mer än att Damon är uppe på fötterna medan Stefan fortfarande ligger kvar på marken. Det är på grund av att Damon dricker blod från människor, vilket gör honom mycket strakare än Stefan som bara dricker blod från djur.

Stefan blir väldigt överbeskyddande när det kommer till Elena och skulle göra vad som helst för att hålla henne säker från andra faror som vilar över Mystic Falls.

4.3 Förmågor och begränsningar

Alla vampyrer genom tiderna, både de tidigare monstrosa vampyrerna och de nuvarande moderna vampyrerna har både förmågor och begränsningar. De kan skilja sig åt genom tiderna men är vanligt förekommande i någon form. Det är inte förmågorna och bristerna i sig som gör vampyrerna monstrosa eller mänskliga utan hur de använder dem.

4.3.1 Edward Cullen i *Twilight*

Edward har många förmågor som han blivit tilldelad när han blev en vampyr. Till exempel är han extremt snabb och extremt stark vilket beskrivs tydligt i en scen när han visar sina förmågor för Bella Swan som precis fått veta att Edward är en vampyr.

Vampyrer är gjorda för att få människor att bli intresserade för att enklare kunna övervinna sitt offer utan att riktigt behöva använda någon styrka eller annat tvång. De kommer av sig själv bara genom deras utseenden. Edward nämner dock att det inte är någonting vampyrer egentligen behöver i en scen som utspelar sig i en glänta ute i skogen. Edward berättar att människor inte skulle ha en chans att springa ifrån en vampyr ”as if you could out run me”. Han demonstrerar med att fort försvinna för att sedan komma tillbaka en kort stund senare, han hade sprungit runt hela gläntan på några enstaka sekunder. Sedan säger han ”as if you could fight me off” och visar sin styrka genom att slita ett träd från sina rötter och slänga iväg det över gläntan med sina bara händer, utan minsta ansträngning. Han slutar med att säga “I’m designed to kill”. För att Bella ska förstå att han är farlig och att hon borde hålla sig borta från honom. Bella däremot känner inte alls någon rädsla för vad han är eller för det han är kapabel att göra. Det enda hon i den stunden är rädd för är att Edward ska lämna henne för att hålla henne säker från sig själv.

Eftersom Edward och hans familj inte dödar människor och enbart dricker blod från djur används inte styrkan och snabbheten i filmen för att döda människor. De används snarare åt att fånga djur och för att skydda Bella och andra människor mot andra vampyrer som

använder sina förmågor på ett annat mer monstruöst sätt. Dessa vampyrer använder medvetet sina förmågor för att jaga och döda sina offer.

Vampyrerna i *Twilight* har väldigt mycket energi, därför behöver vampyrerna inte sova. De sover alltså inte alls utan tillbringar all sin tid vakna. De behöver inte heller andas utan de skulle kunna leva länge utan att behöva ta ett endaste andetag. Det är inte precis som att de odödliga skulle dö av syrebrist. De skulle alltså inte dö av att vara utan syre under en längre period. På grund av att Edward en gång i tiden var människa och nu inte längre behöver sova tycker han om att se när Bella sover. Han tycker att det är fascinerande då han inte har behov av det längre.

Edward Cullen har en speciell förmåga som han är ensam av att ha i *Twilight*. Det är att han kan läsa människors tankar. Detta är en förmåga ingen annan vampyr i *Twilight* kan bemästra. Det finns andra vampyrer som har sina egna egenskaper som bara de besitter, bland annat Edwards syster Alice kan se in i framtiden.

Lecouteux (2010, s. 3–4) skriver att vampyrer genom historien kan ta skepnad av bland annat fladdermöss eller vargar vilket inte passar in i *Twilight*. Ingen av vampyrerna har förmågan att ta någon annan skepnad. Hade vampyrerna kunnat förvandla sig till fladdermöss och vargar hade filmen inte alls blivit sig lik. Eftersom varulvarna kan förvandla sig till stora vargar hade det blivit rörigt om även vampyrerna kunde det. Det hade blivit svårt att hålla koll på vilka som är vilka.

Precis som att vampyrer har förmågor har de även begränsningar. Till exempel kan Edward Cullen inte vara i solljus. Inte på grund av att han brinner upp som brukar vara den vanligaste definitionen till varför vampyrer inte kan vistas i solljus. Höglund (2011, s. 343–334) skriver att solljuset varit en begränsning som funnits med vampyrerna i historien, där vampyrerna fattar eld och brinner upp om de vistas ute i solljuset. Detta skiljer sig från Edward Cullen som inte alls brinner upp när han går ut i solen. Det är dock fortfarande en brist för vampyrerna i *Twilight* som glittrar och glänser i solljuset, precis som diamanter. Människor skulle direkt förstå att de var annorlunda om de visade sig i solljus. När Edward tror att Bella dött använder han sig av detta för få sig själv dödad. I *Twilight* är vampyrernas största regel att inte avslöja sig för människor. Med den vetskapen bestämmer Edward att han ska visa sig i solljuset framför människor då han vet att det är en självklar död, då vampyrrådet Volturi, som är de högst uppsatta vampyrerna bestämmer och ser till

att alla lagar och regler följs. Bella hinner precis i tid för att stoppa Edward och hindra honom från att visa sig för människorna.

4.3.2 Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries*

Styrka och snabbhet är någonting många vampyrer kan känna igen. Precis så är det för Stefan Salvatore också. Han kan springa och hoppa hur långt som helst under en blinkning. Höglund (2011, s. 345) skriver att en vampyr har en kropp som är både starkare och smidigare än en människas kropp. Vampyrerna har en förmåga att hoppa båda högt och långt och ibland har de även förmågan att flyga. Stefan kan hoppa väldigt långt och springa väldigt snabbt så att det ibland kan uppfattas som att han flyger, men han har inte förmågan att kunna flyga. Dessa förmågor är beroende av Stefans kost och beroende på hur mycket blod han fått i sig kan han springa mycket snabbare eller hoppa mycket längre. Han har förmågan att hur lätt som helst hoppa upp på ett tak på ett våningshus. Typen av blod är också beroende av hur stark vampyrerna är. Människoblod gör vampyrer starkare än vad djurblood gör. Därför är Stefans bror Damon Salvatore mycket starkare än Stefan eftersom Damon dricker blod från människor vilket Stefan inte gör. Något som kan användas istället för blod för att göra vampyrer starka är en liten mängd järnört. En stor mängd är skadlig men en liten mängd skapar ett försvar som gör vampyrerna starkare.

Vampyrerna i *The Vampire Diaries* är precis som Höglund (2011, s. 345) beskriver befriade från skador och sjukdomar i någon form. De har läkande krafter och alla skador läker direkt. En scen ur serien beskriver hur Stefan ställer sig emellan när Elena Gilberts lillebror Jeremy hamnar i bråk och är på väg att slå en annan kille med en glasflaska. Stefan stoppar honom i rörelsen men skär sig på flaskan i handen. Elena ser såret och tror att Stefan skadat sig rejält men när hon ber Stefan visa är såret redan läkt.

En speciell förmåga som Stefan och de andra vampyrerna i *The Vampire Diaries* kan bemästra är att styra människors tankar. De kan alltså få människorna att göra som de vill. Till exempel använder Stefan den förmågan för att få börja på skolan då hans inte har papper från tidigare skolor eller liknande. De människor som känner till vampyrer använder järnört i smycken eller i drycker för att se till att vampyrerna inte kan kontrollera deras tankar. Järnört är alltså någonting som gör att vampyrernas förmågor försämras. Skulle en vampyr röra vid järnört skulle de bildas fula blåsor på platsen, men de skulle fort läka beroende på hur mycket blod de druckit. Vampyrernas blod har även läkande egenskaper för människor. Skullemänniskor bli skadade i serien används vampyrernas blod

för att snabbare läka. Så vampyrernas blod har läkande krafter för människor och människoblod har läkande krafter för vampyrer. Höglund (2011, s. 171) nämner de tidigare vampyrerna i folktron som smittobärare. Där ansågs de som anledningen till stora sjukdomar där många dödsfall varit inblandade. Det är inget som förekommer i *The Vampire Diaries* där vampyrernas blod har läkande krafter för människor och inte bär på smitta eller virus som är skadliga för människor, utöver deras dragning mot blod.

Så som många andra tidigare vampyrer kan Stefan inte gå in i hus utan att bli inbjudna av någon som bor i huset. Det som däremot skiljer sig från tex *Låt den rätte komma in* där Eli börjar blöda ur alla porer hon har på kroppen, blir Stefan fast vid dörren. Det blir som en vägg Stefan inte kan passera. Därav behöver vampyrerna i *The Vampire Diaries* bli inbjudna för att över huvud taget kliva in i någons hus. När husets ägare dör är det däremot fritt fram för alla vampyrer att kliva in i huset utan att behöva någon inbjudan.

Solljuset är också någonting vampyrerna i *The Vampire Diaries* fruktar. Som Höglund (2011, s. 342) nämner skulle minsta lilla kontakt med solljus skapa stora brännmärken och vid extra stora kontakt bränna vampyrerna till döds. Stefan däremot har en ring som gör att han kan vistas i solen utan att brännas upp. Som jag nämnde tidigare är även järnört giftigt för vampyrer. I en tillräckligt stor mängd vid kontakt med vampyr skulle vampyren kunna dö.

4.4 Vampyrromansen

Kärleken mellan en 100 år gammal vampyr och en tonårstjej är vanligt förekommande i många moderna vampyrfilmer och serier. Hur kommer det sig att en vampyr som levt i flera hundra år fortfarande vill leva som en tonårskille och blir kär i en tonårstjej när ålderskillnaden är så pass stor som den är? Sedan är det även tjejen som blir förälskad i den gamla vampyren. Även fast vampyren inte åldras har han fortfarande levt i flera hundra år och levt under alla förändringar som gjorts under århundradena.

4.4.1 Edward Cullen i *Twilight*

Innan Edward Cullen träffade Bella Swan var hans liv väldigt grått och trist. Han hade ingen social relation med någon förutom sin familj. Han var verkligen en fallen ängel som var dömd att befinna sig ensam och tragisk på jorden. Höglund (2011, s. 96) skriver att den tidigare vampyren betraktades likt en fallen ängel som är dömd att vandra ensam på jorden utan att kunna socialisera med någon människa. Detta passar in på Edward Cullen som inte alls

tillbringar tid med någon människa och lever ensam med sin familj i utkanten av staden. Däremot förändrades hans liv när Bella kom in i det. Han började att tillbringa tid med henne och hans liv var inte grått och trist längre. Hon spred glädje och lycka på ett sätt han inte upplevt tidigare i sitt liv som vampyr.

Edward blev snabbt förälskad i Bella och skulle göra allt för att hålla henne säker mot allt som kunde skada henne. Bella är också intresserad och att Edward är en vampyr är inte någonting som påverkar hennes känslor åt det negativa, utan hon blir snarare mer förälskad. Edward bryr sig inte alls om några regler när han är med Bella, varken att han visat att han är vampyr för en människa eller att han umgås och dejtade en människa. "I'm breaking all the rules now anyways, since I'm going to hell" säger han och beter sig som att allt är som det ska. Detta gör Edwards familj väldigt oroliga.

Höglund (2011, s. 358–360) benämner sexuella handlingar som ett riskmoment för många vampyrer vilket också förekommer i *Twilight*. Edward har svårigheter att kontrollera sig runt Bella, speciellt svårt är det när deras relation blir mer sexuell. Då har Edward svårt att kontrollera sig, vilket kan skada Bella. Han har lätt att bli hårdhänt vilket kan skapa stora skador på människor som är ömtåliga. I filmen förekommer ett försök då Edward kysser Bella men direkt när det blir för mycket kastar han sig därifrån för att stoppa sig själv innan det blir försent.

4.4.1.1 Vampyrernas eviga kärlek

Vampyrernas kärlek brukar till största del hålla för evigt. Det blir dock knivigare med en dödlig människa. Där finns det bara en sak att göra om de vill att kärleken ska hålla för alltid. Det är att göra människan till Vampyr. Bella vill väldigt gärna bli en vampyr då hon vill tillbringa resten av sitt liv med Edward. Edward däremot vill inte att Bella ska bli ett monster som han.

Edward Cullen har inga planer på att hitta någon annan eller bli av med Bella. Dock är han hela tiden rädd för att skada henne eller inte vara tillräcklig. Han är väldig överbeskyddande och svartsjuk när Bella umgås med sin barndomsvän Jacob Black. Edward blir mer och mer ogillande mot Jacob genom filmseriens gång och tycker att han mest är i vägen. Det kan bero på att Jacob är varulv men det vilar även någonting i att Jacob själv är förälskad i Bella och ogillande mot Edward. Jacob försöker att vända Bella emot Edward men lyckas inget vidare då Bella aldrig tvekar på vem det är hon vill tillbringa sitt liv med.

Edwards överbeskyddande karaktär blir tydligare även i den andra filmen *Twilight: New Moon*, när Edward lämnar Bella efter att han fått för sig att han inte är tillräckligt bra för henne och att hon är säkrare utan honom. "You just don't belong in my world Bella" är orden Edward använder när han lämnar Bella ensam i staden. Men han tog med sig hela Bellas lycka och glädje. Hon mådde psykiskt dåligt utan Edward och hade flera mardrömmar under nätterna där hon skriker sig vaken. När Edward och Bella återförenas förklarar Edward varför han stack.

The only reason I left was because that I was protecting you. I needed you to have a chance to a normal, happy life. [---] Leaving you was the hardest thing I've done in 100 years. I swear I will never fail you again (*The Twilight Saga: New Moon*, 1:51:42-1:51:21).

Han förklarar också att det var det svåraste beslutet han gjort och att han aldrig kommer att göra någonting liknande igen.

Edward är 109 år gammal och Bella är 17. Det är en stor åldersskillnad mellan de båda. För att vara 109 år gammal är det konstigt att Edward fortfarande går i skolan. Men för att hålla sin identitet gömd är det ändå förståeligt. Eftersom han gått i skolan i väldigt många fler år än en människa är han mycket kunnig. Han har även varit med om mycket vilket gör honom kunnig om historia och årtal bland annat.

Även fast åldersskillnaden är stor verkar Edward och Bella inte bry sig då de är väldigt kära i varandra. Det enda som Bella är bekymrad över är att hon åldras. Hon vet att hon kommer att bli gammal och för eller senare dö, medan Edward kommer att vara ung och vacker för evigt. Detta är också någonting som är mycket tydligt i den andra filmen och därför valde jag att knyta an resonemanget med en scen från den andra filmen. I den första scenen ur den andra filmen står Bella på en äng, där får hon syn på sin mormor på andra sidan ängen. Edward är också där och de båda går fram till henne. Där härmar mormodern allt som Bella gör. Varenda rörelse är lika. Efter ett tag ser hon en ram runt hennes mormor. Då förstår Bella att hennes mormor är en spegelbild av henne själv som gammal. Edward står fortfarande vid hennes sida lika ung som vanligt medan hon själv blir lik sin mormor i spegelbilden. När drömmen slutar är Bella fast besluten att bli vampyr för att inte åldras och bli gammal medan Edward fortfarande är ung.

Detta är en viktig scen att analysera då Bella väldigt gärna vill bli en vampyr sedan hon fått veta att Edward är vampyr eftersom hon inte vill att det ska bli en stor skillnad

utseendemässigt mellan henne och Edward. För skulle Bella förbli mänsklig är detta en framtid som väntar dem. Detta gör Bella ännu mer desperat att bli vampyr så att även hon förblir ung för alltid.

4.4.2 Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries*

Stefan var precis som Edward mycket dystert innan han träffade Elena. Han kände mycket ångest och skuld för allt han gjort och hade inte mycket lycka i livet. När Elena kom in i bilden blev han genast mycket gladare. Dock fanns alltid oron att han inte skulle klara av att skydda henne mot alla andra farliga varelser. Elena är väldigt envis och har hon bestämt sig för någonting är det väldigt svårt att stoppa henne. Därför gör hon det inte lätt för Stefan som hela tiden behöver hålla ett öga på henne så att hon inte råkar illa ut. Speciellt försöker Stefan att hålla Elena borta från sin bror då han vet att Damon kommer att göra allt för att få Stefan att se dålig ut och vända Elena emot honom.

Sexuella handlingar är ingenting ovanligt eller riskfyllt i *The Vampire Diaries* på samma sätt som det är i *Twilight*. Att tappa kontrollen under en sexuell handling och skada människor är inte lika förekommande. En sexuell handling i serien är en scen där Stefan behöver människoblod för att kunna bli starkare än andra vampyrer som försöker skada Elena. Stefan som skulle göra vad som helst för att hålla Elena säker överväger att dricka människoblod för att bli starkare och kunna besegra alla farliga vampyrer som vill skada Elena. Elena däremot tycker inte att det är en bra idé då vampyrer har svårt att kontrollera sig vid blod och tappar lätt kontrollen och stänger av sin mänsklighet. När hon inser att det är det enda sättet ger hon Stefan av sitt eget blod.

4.4.2.1 Vampyrernas eviga kärlek

När Elena först fick veta att Stefan var en vampyr blev hon väldigt rädd för honom. Hon ville inte vara i närheten av honom eller ens veta av honom. Dock höll det inte i sig så pass länge då känslorna Elena har för Stefan var så pass starka att hon inte kunde hålla sig borta. Hon valde att förbise det faktum att Stefan var vampyr och mycket äldre än hon själv. Stefan däremot hade också börjat inse att det inte är bra att de två är tillsammans på grund av att han inte vet om han kan hålla kontrollen och inte heller vet om han kan skydda Elena från faror, där inräknat Stefan bror Damon. När Stefan berättar det för Elena svarar hon:

No! You don't get to make that decision for me. If you walk away it's for you, not me. I know what I want. Stefan I love you (*The Turning Point*, 31:11–31:24).

Elena har bestämt sig för vad hon vill. Det tog ett tag att smälta allt nytt men hon har gjort sitt val. Även fast Stefan innerst vet att de inte borde vara tillsammans har kärleken i detta fall inga gränser och segrar över deras olikheter och rädslor att såra den andre. Deras kärlek är rent utav underbar och deras personkemi speglas verkligen i serien.

Enligt Höglund (2010, s. 358) tror humanvampyrerna på den eviga kärleken. De är väldigt romantiska och vill hitta den eviga kärleken som håller för alltid. Därför stannar vanligtvis vampyren med sin partner hela livet ut. Detta skiljer sig dock i *The Vampire Diaries*. Elena och Stefan är ett mycket fint par och höll väldigt länge. Dock börjar Elena genom seriens gång få känslor för Stefans bror Damon och det är de två som är tillsammans i slutändan. Lite liknande som triangeldramat mellan Bella, Edward och Jacob ifrån *Twilight*. Dock stannar inte Elena hos Stefan hela serien ut utan väljer att såra Stefan och gå vidare till hans bror som hon blivit kär i. I början tyckte Elena inte alls om Damon då han verkligen var som ett blodtörstigt monster utan gränser eller skam för vad han gjort. Men precis som Elena tar fram det bästa ur Stefan gör hon detsamma med Damon som blir mänsklig på grund av Elena Gilbert.

5 Slutdiskussion

I den här delen kommer jag att svara på mina två frågeställningar: Hur gestaltas vampyrerna i filmen *Twilight* och serien *The Vampire Diaries*? Hur påverkar samspelet mellan karaktärer ur filmen och serien de olika vampyrernas agerande och beteende på plan som förändrar vampyrkaraktärerna genom filmen eller seriens gång?

5.1 Gestaltningen av vampyrerna

Efter att ha analyserat både Edward Cullen i *Twilight* och Stefan Salvatore i *The Vampire Diaries* har jag insett att båda vampyrerna gestaltas både på liknande sätt och på olika sätt. Det finns både monstuösa skildringar inom de båda vampyrerna på samma sätt som det finns mycket mänskligt hos dem båda.

Både Edward och Stefan har sina fötter i båda världarna. De vill båda vara mänskliga men det är svårt när det är en fasad för att gömma deras inre demoner som bara väntar på att få komma fram. De monstuösa dragen kommer fram när vampyrerna är i närheten av blod och består av att utseendet förändras i den grad att huden blir blekare, ögonen blir mörkare och ådrorna

under ögonen blir väldigt tydliga. Agerandet är helt och hållet styrt av blodet och vampyrerna vet knappt själva vad de håller på med. De hamnar i en trans där blodet är det enda som finns i deras tankar.

De mänskliga sidorna byggs upp av vampyrernas olika viljestyrkor och är beroende av hur mycket de vill leva som vanliga människor. De är beroende av hur stark deras fasad är mellan det monstruösa och det mänskliga. Rätt som det är kan fasaden rasa ihop och den monstruösa sidan tar sig fram ur mörkret för att ersätta den mänskliga fasaden.

Både de monstruösa sidorna och de mänskliga sidorna är viktiga för att basvara den första frågeställningen och har varit det jag utgått ifrån för att förstå gestaltningen utifrån båda sidorna av vampyrerna.

5.1.1 De monstruösa demonerna

Edward och Stefan har båda monstruösa sidor i deras gestaltning. Även fast det inte är i fokus då båda gömt deras monstruösa sidor under allt mänskligt ligger det under ytan och väntar på att få släppas ut.

5.1.1.1 Edward Cullen

Edward Cullen har sina monstruösa drag. De kommer fram när han är i närheten av blod eller när han är i närheten av Bella i början när han fortfarande inte visste om han hade kraften att hålla tillbaka blodsdriften. Den monstruösa sidan framkommer även när Bella är i fara och Edward försöker hålla henne oskadd.

När Edward är för bekväm släpper han på sitt försvar han byggt upp för att hålla sin monstruösa sida gömd inom sig. Då finns det ingenting som hindrar den mörka sidan från att komma fram ur mörkret. Därför är det väldigt svårt för Edward i början att vara tillsammans med Bella och bli för mänsklig för när han låter sig själv falla tillbaka i mänskligheten släpper han på kontrollen han kämpat länge med att bevara. Det är tillräckligt tufft ändå att hålla försvaret uppe. Så för att hålla försvaret på plats behöver han vara någonstans mittemellan sin monstruösa sida och sin mänskliga sida.

När Edward tappar kontrollen blir hans ögon svarta och han får en blekare hy än vad han redan har. Han morrar och ryter som ett vilt djur och visar tänderna. Han hamnar i någon sorts trans. Han har kämpat länge med att hålla kontrollen runt människor och har en bättre disciplin än många andra vampyrer. Men han har även sina mörkare stunder när han

blir som ett blodtörstigt monster. Vanligtvis är detta inte runt människoblod utan runt andra vampyrer som vill skada Bella. Edward skulle göra vad som helst i den situationen för att hålla Bella säker från allt farligt. Där är aggressionen i fokuset och inte suget efter blod vilket är vanligare hos historiens vampyrer. Aggressionen styr till viss del den moderna vampyrens monstruösa sida då vampyrerna har ett starkt försvar mot blodsdriften.

Det monstruösa fokuset i Edward gestaltning är hans förändring i sitt agerande.

Utseendemässigt är det inte jättemycket som förändras mer än hans ögonfärg och bleka hy. Förändringen är ändå så pass stor att publiken märker av den och förstår att någonting inte står helt rätt till. Precis innan Edward tappar kontrollen blir hans uttryck stelt. Han fryser helt och hållet till is. I den stunden känner han på sig att han är på väg att tappa kontrollen och att han inom kort inte kommer att kunna kontrollera sitt agerande.

När han väl tappar kontrollen är det djuriska beteendet ett stort fokusområde då han agerar som ett vilt djur. Men inte i lika stor grad som den "klassiska" vampyren gör. Edward använder djurbeteendet i den grad att han fräser, morrar och visar tänderna.

Moderna vampyrer är mer komplexa än de "klassiska" vampyrerna i mycket av deras gestaltning. Den "klassiska" vampyrens fokus finns i det monstruösa dragen de använde för att döda sina offer. Den moderna vampyren är istället mycket mer omfattande än bara ett monster, fast de är samtidigt inte bara de mänskliga. Ett exempel är att Edwards utseende ska vara attraktivt tilldragande för tjejer. Många tjejer skulle drömma om att få gå ut med Edward. Dock har Edward bara ögon för Bella och tittar inte ens mot de andra tjejerna i filmen.

Edward Cullen har haft sin mörka period i livet när han precis blivit vampyr och inte kunde kontrollera sin hunger för blod. Han dödade mördare som själva gjort dåliga och hemska saker. De var monster, men det var Edward också. Under den perioden var inte Edwards moral den högsta då han dödade människor utan att tänka på konsekvenserna. Eftersom moral handlar om att förstå och leva efter vad som är rätt och fel passar det inte in på den "moderna" vampyrens monstruösa sida. Den sidan har inget moraliskt tänk vilket gör att vampyren mestadels gör saker utan tänka igenom det innan. De styrs av någonting de inte har kontroll över vilket skapar liten chans till moraliskt levnadsätt.

Bara för att Edward varit monster en gång i livet betyder det inte att han behöver vara det resten av livet. Edward har varit med om väldigt mycket tuffa stunder i sina dagar. Han plågas

av gamla hjärnspöken som påminner honom om vilket monster han varit och allt hemskt han gjort. Detta har gjort honom strak. Han är medveten om vem han vill vara och hur långt han är beredd att gå för att uppnå målet. Edward vill inte vara ett monster och han visar tydligt att han inte är beredd att ge upp det målet.

5.1.1.2 Stefan Salvatore

Stefans ögon blir blodröda och ådrorna under ögonen blir större och tydligare när han är i närheten av blod. Hans huggtänder kommer fram och fullbordar hans monstros utseende. Blod är det som får Stefan ur balans. Vampyrer blir som zombies när de är i närheten av blod och kan inte fokusera på något annat än blod. Stefan har fortfarande lätt att tappa kontrollen runt blod, därför håller han sig borta från det så gott det går. Det är tillräckligt svårt för honom att vara nära människor, när de dessutom blöder blir det för mycket för Stefan, men där är han ändå snabb med att försvinna därifrån innan han helt tappar förmågan att se något annat än bara blod framför ögonen.

Mycket fokus av Stefans monstros sida ligger i förändringen av utseendet och hans agerande när han tappar kontrollen. Precis som för Edward är det ingen stor förändring som sker men den är fortfarande så pass stor att publiken vet att någonting inte står rätt till. Det största monstros fokusområdet ligger i vampyrernas begär. Suget efter det mänskliga blodet tar över. Hungern för blod blir alldeles för stark. Speciellt vid kontakt med mycket blod, vilket skapar en komplicerad livsstil för vampyrerna. De vill leva bland människor, med vetskapen att människor är klumpiga och lätt kan skada sig. Olyckor och blod är inte något ovanligt för människor men för en vampyr gäller det att hela tiden vara på sin vakt och aldrig släppa på sitt försvar.

Då Stefan kämpat länge med att kontrollera sig runt blod är han mycket bättre på det nu än vad han var när han precis blivit vampyr och inte riktigt kunde kontrollera sig själv runt människor och blod. Suget var för starkt och gjorde honom till ett monster som inte hade några gränser för hur långt han skulle gå för att få jaga och dricka blod från ett skrikande offer. Att gå från att dricka blod från människor till att bara dricka blod från djur är ett väldigt stort steg för en vampyr och det tar tid att vänja sig. Rösterna i huvudet bara skriker efter mänskligt blod, men tuff som Stefan är har han lyckats tänka bort allt som har med människoblod att göra och har hållit sig långt borta från människor och blod under en lång tid.

Stefans övermänskliga förmågor som till exempel snabbhet och styrka är ingenting Stefan använder för att skada oskyldiga människor utan enbart för att få tag i djurblod och för att hålla Elena säker från andra vampyrer eller andra farliga varelser. Många vampyrer använder sina förmågor som vapen för att överlista sina offer i en hetsig jakt. Jaktinstinkten är någonting vanligt hos vampyrer som njuter av att plåga sina offer fullt ut. Vampyrerna i *The Vampire Diaries* har förmågan att få sina offer att inte skrika och vara rädda, då de kan kontrollera människornas tankar och få dem att göra som de vill. Fast det är inte vanligt förekommande, för vampyrerna är det jakten som vampyrerna bejakar.

Damon som är Stefans bror gestaltas mer som en monstruös vampyr då han dricker blod från människor vilket gör honom mycket starkare än Stefan som bara dricker blod från djur.

5.1.2 De mänskliga övermänniskorna

De mänskliga sidorna hos de båda vampyrerna är mycket mer närvarande då de har gömt de monstruösa sidorna bakom det mänskliga.

5.1.2.1 Edward Cullen

Edward Cullen har kämpat väldigt länge med att hålla kontroll på sin monstruösa sida. Hans drift mot blod och död är någonting som hela tiden funnit med honom även fast han helst inte vill tänka på det. Han vet vad han är för något men gör allt för att inte låta det ta över hans liv. För att inte visa hela världen vad han är gömmer han sig bakom bilden av en tonårskille som går i skolan som vilken annan människa som helst. Han ser ut och klä sig som en vanlig människa även fast han håller sig borta från de flesta människorna i skolan. Därför tycker många att han är underlig och konstig för att han håller sig undan andra människor och försvinner vid soliga dagar.

Bara för att han håller sig borta från människor är han inte mindre mänsklig. Han håller sig på avstånd för att inte råka skada någon eller råka avslöja vad de är för något, vilket skulle skapa stora nyheter. Han försöker mest bara att leva dag för dag och inte väcka stor uppmärksamhet. Hans rädsla för att bli ett monster har hjälpt honom att klara av att stå emot suget för mänskligt blod.

När han träffar Bella är det som att allt som han har kämpat med att kontrollera bara brister och han får svårt att kontrollera sig runt henne. Detta stoppar honom inte från att vara nära Bella och beskydda henne mot allt ont. Bella låter honom vara den han är och när de två är tillsammans behöver han inte låtsas vara någonting som han inte är. När han får vara fri att

använda sina förmågor utan att några gränser gör det honom mänsklig. När han får svinga sig från gren till gren, känner han sig fri och mänsklig. När han känner sig lycklig och fri släpper han allt tungt han har inom sig och han kan vara den han är på ett sätt som inte skadar någon. Edward använder inte sina förmågor till att skada någon utan till att dels fixa blod från djur eller för att leva ut sitt liv och vara fri.

Eftersom Edwards familj inte livnär sig på människoblod utan bara på djurblod, gör det familjen mindre monstruös. Edward har aldrig varit ensam utan har alltid haft sin familj genom åren. Ett liv ensam hade säkert varit tuffare att klara sig igenom. Bella behövde alltså inte vara rädd första gången hon träffade Edwards familj eftersom de inte äter mänskligt blod. Däremot finns det fortfarande en risk att den monstruösa sidan tar över. Lika som att viljan att bevara mänskligheten är stor så är blodsdriften lika stor. Viljan är dock inte så pass stor att det blir riskfritt. Risken finns fortfarande och så fort blod finns i närheten blir risken extra stor och väldigt svår att kontrollera. Hade risken varit så pass stor att familjemedlemmarna inte hade klarat av att kontrollera sig runt Bella hade Edward inte tagit med henne till sitt hem.

Edward har mänskliga känslor som ångest och skam för det han har gjort i tidigare dagar när han inte hade kontroll på sin monstruösa sida och blodet tog över hans kropp och tankar. Han känner glädje och lycka mot sin familj och mot Bella. Han känner kärlek för Bella och skulle göra vad som helst för att göra henne lycklig.

Romansen i filmen är någonting som verkligen höjer Edwards mänsklighet. Han har någon han skulle göra vad som helst för och någon som får honom att kämpa lite extra för att inte tappa kontrollen. Han skyddar henne mot all ondska och allt som skulle kunna vara skadligt. För Bella finns Edward alltid där för att ta hand om henne.

5.1.2.2 Stefan Salvatore

Stefan Salvatore visar upp en tydlig mänsklig sida där han kämpar mot blodet och det monstruösa som gömmer sig inom honom. Han är klädd som vilken annan människa som helst. Även fast hans mörka inre alltid riskerar att ta sig igenom finns styrkan och viljan att förbli mänsklig. Elena Gilbert gör Stefan mänsklig. När de är tillsammans har han någon att kämpa för och någonting som är mycket viktigare än någonting annat.

Stefan Salvatore har sedan länge levt bland skuggor bortom mänskligheten för att i ensamhet kunna ta tillbaka kontrollen på sin monstruösa sida för att hålla den gömd långt bak inom

sig. Det har varit många tuffa år för honom men han har kämpat för ett mål han vill uppnå och nu när han äntligen känner att han är beredd att ge sig ut bland människor finns det ingenting som kan hindra honom. Varken hjärnspöken från hans förflutna eller hans jobbig och retsamma bror.

Stefan använder sina krafter sparsamt och försöker inte söka makt eller försöker att utnyttja sina krafter på något sätt. Krafterna används sparsamt och då till nödvändiga moment som till exempel att fixa blod från djur då Stefan fortfarande behöver få i sig någonting att äta. Utöver detta används krafterna sparsamt och sällsynt för att inte dra till sig uppmärksamhet som skulle kunna avslöja honom.

Fokuset i Stefans mänsklighet är hans vilja att förbli mänsklig. Han har en väldigt stark vilja som han kämpat så länge med att få kontroll på. Hans försvar han har byggt upp som en fasad för sin monstuösa del är mycket stark och det krävs mycket för att den ska spricka.

Även fast Damon är tvärtemot Stefan skulle Stefan dö för sin bror alla dagar i veckan. Även i de mörkaste stunderna när han egentligen skulle vilja slita sin bror i stycke skulle han aldrig klara av att faktiskt göra det. Han älskar sin bror alldeles för mycket. Stefan Salvatore har en hög moral då han lever efter att göra rätt. Han vill inte vara ett monster och döda människor hej vilt vilket han tydligt visar. Han försöker att leva moraliskt och rätt. Men det är inte alltid det går och väl när han gör fel känner han både empati och ångest för vad han gjort.

Man kan inte dra alla vampyrer över en kant och säga att de är monster, lika som man inte kan dra alla människor över en kant och säga att de är ofarliga och fredliga varelser. Det finns väldigt många människor som skulle kunna ses som monster lika så finns det gestaltningar av vampyrer där de inte enbart skildras som monster som deras titel säger åt dem att vara. Vampyrer är flerdimensionella och har många olika sidor. Dessa sidor har både monstuösa drag och mänskliga drag som tillsammans skapar en helhet av vampyrerna.

5.1.3 Slutsats frågeställning 1

Det finns både likheter och skillnader mellan hur den "klassiska" vampyren och den "moderna" vampyren gestaltas, både utseendemässigt och beteendemässigt. Både Stefan och Edward har sina egna monstuösa och mänskliga drag. De monstuösa dragen kommer fram när vampyrerna är i närheten av blod. Då blir de som helt andra människor och vet inte riktigt vad de ska göra. Därför kämpar de hela tiden med att inte låta det gå så långt eftersom de inte vet vad som skulle hända om de skulle tappa kontrollen helt.

Både Edward och Stefan har monstruösa drag som mörka svara ögon. Stefans ådror blir stora och synlig över kinderna och hans huggtänder kommer fram. Dessa drag kommer fram när de håller på att tappa kontrollen. När och vart de händer är svårt för dem att veta, därför måste de hela tiden vara på sin vakt och inte låta sig själv bli för bekväm för då kan något farligt hända.

Det hade blivit en tråkig film och serie om det inte hade funnits något riskfyllt alls. Hade vampyrerna haft kontrollen att hela tiden hålla sin mest monstruösa drift på plats hade filmen och serien tappat mycket av sin spänning. Det är riskmomenten som får filmen och serien att fånga publiken. Både Auerbach (1995, s. 6) och Höglund (2011, s. 16) nämner vampyrerna som varelser som vi har lätta att känna igen oss i eftersom vampyrerna en gång varit människor och ändå fortfarande ser ut som människor. Edward och Stefan skulle kunna vara precis som vilken människa som helst vilket får åskådarna att känna igen sig i deras utseende och agerande. Både Stefan och Edward beter sig som mänskliga övermänniskor vilket skapar mer igenkänning hos publiken. Även de båda vampyrernas relationer till Bella och Elena är väldigt mänsklig vilket ger publiken mer att känna igen sig i.

Både Edward och Stefan har fortfarande monstruösa drag. Deras sug efter blod finns fortfarande inom dem och väntar på att få släppas lös. Auerbach (1995, s. 6) skriver att vampyrerna är skrämmande påminnelser av allt oändligt som vi inte är och menar att det alltid kommer att finnas riskmoment i vampyrfilmer där vampyrerna kommer att ha svårt att kontrollera sin monstruösa drift. Riskmomenten är det som bygger upp hela historien då vampyrerna ska vara varelser med mänskliga drag men även vara ett monster med riskfyllda moment.

5.2 Samspelet mellan karaktärerna

Vampyrernas samspel med andra karaktärer är en viktig del av gestaltningen. Den moderna vampyren har en väldigt tydlig skillnad mot samspelet mellan de övriga karaktärerna, både med människor och andra vampyrer. Vampyrernas monstruösa och mänskliga drag är avgörande för hur deras relationer med övriga karaktärer ser ut och utvecklas genom filmen och seriens gång. Så hur påverkar samspelet gestaltningen av vampyrerna?

5.2.1 Edward Cullen

Edward bryr sig inte om andra människor och håller sig mestadels för sig själv eller med sin familj. Han har ingen relation med någon annan människa i skolan där han sitter själv i

klassrummet och äter med sin familj ensamma vid ett bord. Han håller medvetet avstånd från andra människor för att inte råka skada någon av misstag.

I början har Edward svårt att vara i närheten av Bella. Han vände sig bort från henne och var helt stel. Detta var på grund av att han inte visste om han hade styrkan att kontrollera sig runt Bella som blev som en drog för honom. Fast styrkan att stå emot den fanns fortfarande och var mycket större än suget för blod. Edward har ett väldigt strakt psyke som hållit honom borta från riskfyllda moment som hade kunnat sluta illa. Bella däremot kan Edward inte hålla sig borta ifrån hur mycket han än försöker. Bellas dragningskraft är alldeles för stark för att Edward ska kunna stå emot.

Edwards samspel med andra karaktärer är beroende av hans mänskliga och monstrosa drag. När Edward släpper på sin mänskliga fasad och låter monstret ta över honom bryr han sig inte det minsta över vad han gör eller vem som blir skadad under processen. När någon försöker skada Bella är han aldrig sen med att försvara henne. Där visar han upp att han vet hur man agerar runt människor och andra vampyrer men när de blir ett hot mot Bella tvekar han inte på att använda sin monstrosa sida. Han står alltid i vägen för alla hot som försöker att skada Bella och skyddar henne allt han kan. Detta tyder på att den "moderna" vampyrer agerar både monstros och mänskligt mot andra vampyrer och människor beroende på om de hotas eller inte. Hade Bella inte varit en måltavla hade Edwards monstrosa sida inte behövt träda fram för att skydda henne.

När det kommer till beteende mot människor är Edward avvikande, han bryr sig inte så mycket och håller sig mest för sig själv och med sin familj. Den enda människan han faktiskt umgås med och har en relation med är Bella, sin livs kärlek.

Bella är den personen som Edward dras till och den personen som han skulle göra vad som helst för. Deras relation är väldigt stark vilket ger Edward en mänskligare skildring när han är med Bella. Även fast de var lite tufft i början kunde Edward inte hålla sig borta från Bella och vill leva resten av livet med henne.

Vampyrromansen är ett viktigt samspel mellan Edward och Bella. Deras relation med varandra växer genom hela filmserien och skapar en väldigt fin relation mellan vampyren och människan. Vampyren är 100 år gammal och flickan 17 år. Detta skapar en stor åldersskillnad som karaktärerna inte verkar bry sig om det minsta. Fokuset i Edward och Bellas romans ligger i den eviga kärleken då Bella gärna vill bli vampyr så att hon kan leva med Edward för

alltid. Hon är rädd för att åldras och bli gammal medan Edward fortfarande är ung och vacker.

Det skapar en stor kontrast mellan ålderskillnaden (som redan finns mellan Edward och Bella) och den utseendemässiga skillnaden som uppstår om Bella förblir mänsklig och åldras medan Edward inte gör det utseendemässigt. Edward däremot vill inte att Bella ska bli en vampyr för att han inte vill att hon ska bli ett själlöst monster utan någon skam över sina handlingar.

5.2.2 Stefan Salvatore

Precis som Edward beror Stefans samspel mellan de andra karaktärerna på hur han känner inombords. Han är också en outsider och håller sig borta från människor. Han har haft svårt att kontrollera sig runt människor och är därför passivt mötande mot människor och försöker att inte vara för nära. När han sedan börjar lära känna Elena är det svårt att hålla sig borta från människor då Elena själv är omringad av människor i sin vardag.

Stefan betar sig inte monstros mot någon människa och försöker att hela tiden kontrollera sin drift för att inte råka skada någon oskyldig människa. De gångerna han betett sig illa mot människor är när blod funnits inblandad och han inte lyckats hålla kontrollen över sina handlingar. Utöver det är Stefan mänsklig och trevlig mot andra människor.

När det kommer till andra vampyrer är han väldigt överbeskyddande mot Elena och skulle göra allt i sin makt för att hålla henne säker mot alla faror. Det finns absolut ingenting Stefan inte skulle göra i en situation där Elena är i farozonen. Då finns han alltid på plats för att hjälpa henne.

Deras relation bara växer och blir till en otroligt fin romans mellan en människa och en vampyr. Vampyrromansen är en viktig del i hur Stefan gestaltas. Elena får Stefan att agera på ett visst sätt som ingen annan gör. Hon tar fram både det mänskliga men också det monstros och djuriska inom Stefan. Stefan har låtsats vara någon som han egentligen inte är och när Elena får veta att han är vampyr behöver han inte låtsats längre. Kärleken är så pass stark att ingenting kan komma i vägen.

5.2.3 Slutsats frågeställning 2

Både Stefan och Edward agerande mot andra karaktärer har en stor inverkan på vampyrernas gestaltning. Både Edward och Stefan är passiva mot andra människor och väljer hellre att inte umgås med några människor. Det minskar risken för den monstruösa sidan att komma fram. När de sedan träffar deras kärlek är det svårt att hålla sig borta. De börjar att spendera tid med varandra och deras relation bara ökar.

Eftersom de är vampyrer finns det risker att spendera tid med människor som när som helst kan skada sig och börja blöda. Detta gör filmen spännande när det finns något farligt och förbjudet i relationen.

Vampyrromansen är en stor del av både *Twilight* och *The Vampire Diaries* och ger den moderna vampyren ett hjärta. Den ”klassiska” hänsynslösa och hjärtlösa vampyren hade ingen tydlig relation med någon och spenderade sin tid åt att jaga sina offer eller sova i sin kista. Så har monstret slutligen fått ett hjärta i modern tappning?

6 Källförteckning

6.1 Tryckt material

Aickman, R. (1973), *Page from a Young Girl's Journal*, Sphere Gollancz OPTA

Ajvide, Lindqvist, J. (2004), *Låt den rätte komma in*, Ordfront Förlag

Höglund, A. (2011), *Vampyrer: en kulturkritisk studie av den västerländska vampyrberättelsen från 1700-talet till 2000-talet*, H:ström Text & Kultur

6.2 Elektronisk material

Auerbach, N. (1995), *Our Vampires, Ourselves*, University of Chicago Press, s. 1–13

Bailie, H. T, (2011) *Blood Ties: The Vampire Lover in the Popular Romance*, The Journal of American Culture; Malden, Blackwell Publishing

Baker, D. (2021), *Browning's Dracula and The Development of The Classical Screen Vampire: Genre, Form and Figure*, Informa UK Limited, trading as Talor & Francis Group

Dixon, J.M, (2009) *The Wise Field Guide to Vampires: Legends, Practices, and Encounters Old and New*, Red Wheel/ Weiser, LLC, Weiser Books, San Francisco, CA/ Newburyport, MA

Eder, J. (2010), *Understanding Characters*, Projections, The Journal for movies and mind, 4(1), s.16–22

Lecouteux, C. (2010), *The Secret History of Vampires: Their Multiple Forms and Hidden Purpose*, Inner Traditions International, s. 3–9

Limpar, I. (2021), *The Truths of Monsters: Coming of Age with Fantastic Media*, WcFarland & Company, Inc, Publisher, Jefferson, North Carolina

Melton, J. G. och Hornick, A. (2015), *The Vampire in Folklore, History, Literature, Film and Television: A Comprehensive Bibliography*, McFarland & Company, Inc, Publisher, North Carolina

Mutch, D. (2012), *The Modern Vampire and Human Identity*, Palgrave Macmillan UK

Stenström, K. (2015), *Monsterkroppar: Transformation, transmedialitet och makeoverkultur*, Stockholmsuniversitet, Holmbergs, Malmö

6.2 Filmer

Alfredsson, T. (Regissör), (2008), *Låt den rätte komma in*, [Film], EFTI AB, Sverige

Badams, J. (Regissör), (1979), *Dracula*, [Film], The Mirisch Company, Universal Pictures, USA

Edwards, W. (Regissör), (1969), *Dracula (The Dirty Old Man)*, [Film], Vega International Pictures, USA

Hardwick, C. (Regissör), (2008), *The Twilight Saga*, [Film], Temple Hill Entertainment, USA

Hardwick, C. (Regissör), (2009), *The Twilight Saga: New Moon*, [Film], Temple Hill Entertainment, USA

Hardwick, C. (Regissör), (2011), *The Twilight Saga: Breaking Dawn - Part 1*, [Film], Temple Hill Entertainment, USA

Jordan, N. (Regissör), (1994), *Interview with the Vampire*, [Film], Geffen Pictures, Warner Bros, USA

Williamson, K (Författare) & Grismer, C. (Regisör), (2009), *Pilot*, (Säsong 1, avsnitt 1) [Del i TV-serie] Plec, J. (Producent), *The Vampire Diaries*, Outerbanks entertainment, Alloy entertainment, CBS Television studios, Warner Bros Television, USA

Williamson, K (Författare) & Grismer, C. (Regisör), (2009), *The Turning Point*, (Säsong 1, avsnitt 10) [Del i TV-serie] Plec, J. (Producent), *The Vampire Diaries*, Outerbanks entertainment, Alloy entertainment, CBS Television studios, Warner Bros Television, USA

Williamson, K (Författare) & Grismer, C. (Regisör), (2010), *The Dinner Party*, (Säsong 2, avsnitt 15) [Del i TV-serie] Plec, J. (Producent), *The Vampire Diaries*, Outerbanks entertainment, Alloy entertainment, CBS Television studios, Warner Bros Television, USA